מונחי רפואה

(רשימה ו׳)

אנטומיה

בד׳ בכסלו תש״ב נתכנסה הוועדה למונחי־הרפואה של ועד הלשון[1] כדי לבדוק את תכנית פעולתה לאחר עיבוד ופרסום של רשימות־מונחים כלליים[2], מונחי מיילדות[3] ובלניאולוגיה[4]. הוועדה הגיעה לכלל דעה, ששוב אין להסתפק ברשימות מקריות או בלקט מונחים בתחום ענף רפואי אחד, אלא צורך השעה הוא לעסוק עיסוק ממצה בטרמינולוגיה הרפואית לפי סדר מסוים של ענפי המדע הזה. בהתחשב בצרכי הוראת הרפואה באוניברסיטה לעתיד ראתה היא להקדים את האנטומיה לכל שאר המקצועות.

לשם ביצוע תפקיד זה מינתה הוועדה מתוכה ועדת־משנה שחבריה הם: ד״ר א׳ פורת וד״ר י״י רבלין — מטעם ועד הלשון, ד״ר ז׳ מונטנר, ד״ר א׳ סדובסקי וד״ר א׳ רבינוביץ—רופאים. ד״ר ל׳ היילפרין נצטרף אליה להשתתף בדיון על מערכת העצבים. מזכיר הוועדה הוא ד״ר ז׳ בן־חיים.

בישיבות אחדות של ועדת־המשנה השתתפו, לשם בירור עניינים מיוחדים, ד״ר ה׳ אונגר (אנטומיה פתולוגית) וד״ר י׳ ליבוביץ (פיסיולוגיה וכימיה).

בכ״ה בכסלו של אותה שנה נתאספה ועדת־המשנה בפעם הראשונה, כשלפניה רשימת הצעות, שהכין ד״ר א׳ רבינוביץ. רשימה זו היתה כרוכה בהכנת „ספר האנטומיה והפיסיולוגיה״ שלו, ודבר זה קבע את היקפה ואופיה. שכן כללה הרשימה רק את המונחים העיקריים ביותר וכמידת נחיצותם להשכלה המקצועית של האחות בבית החולים.

בסיוון של אותה שנה גמרה ועדת־המשנה את עיונה בחומר שהוגש לה, ובאב מסרה את מסקנות עבודתה למליאת הוועדה וכן לאנשי מקצוע שמחוצה לה. החומר שועהמ״ש העבירה למליאה היה מורכב משני חלקים נפרדים: א) הצעות מוסכמות; ב) שאלות טעונות בירור והכרעה, בין מצד חשיבותן הלשונית או המקצועית, ובין משום שלא הושגה אחדות הדעות בתוך ועהמ״ש.

בא׳ במרחשון תש״ג נתאספה שוב מליאת הוועדה כדי לדון בהצעה המוגשת וגם בהערות והצעות, שנתקבלו מאת חבר הוועדה היושב בתל־אביב

---

1. חבריה הם: ד״ר ש׳ אינהורן, פרופ׳ נ״ה טורטשינר, ד״ר א׳ פורת, ד״ר י״י רבלין — חברי ועד הלשון; ד״ר מ׳ ברכיהו, ד״ר ל׳ היילפרין, ד״ר ישעיהו ליבוביץ, ד״ר ז׳ מונטנר, ד״ר א׳ סדובסקי, פרופ׳ א׳ פיגנבאום, ד״ר א׳ רבינוביץ, ד״ר י״ל רוקח — רופאים.

2. „לשוננו״ כרך י׳ עמ׳ 89—91, 262—266, 369—372.

3. „לשוננו״ כרך י״א עמ׳ 63—82.

4. „לשוננו״ כרך י״א עמ׳ 248—255.

ד״ר ש׳ אינהורן, ומאת ד״ר בן־עמי וד״ר א׳ גולדשטיין מחברי „ועדת המונחים״ לשעבר של סניף ההסתדרות הרפואית בתל־אביב. בשבע ישיבות עד י״ח באדר ב׳ בירורה מליאת הוועדה את הטעון בירור והכריעה במה שצריך הכרעה, ועל ידי כך הושגו היסודות העיקריים וניתן הכיוון להמשך פעולתה של ועדת־המשנה.

רשימת ד״ר רבינוביץ היתה - כנרמז — מכוונת לסיפוק צרכים דחופים, לפיכך ביקשה ועהמ״ש, עם סיום דיונה ברשימה הנ״ל, לתת לעבודתה צורה קבועה ומבוססת יותר. ועדת־המשנה מצאה, כי הדרך הטובה ביותר למיצוי המקצוע כולו הוא לערוך את החומר לפי נושאים, ותוך כדי עבודתה נתברר לה, שהיא יכולה לפטור את עצמה משאלות מסובכות שבעריכה המקצועית של המלון למונחי אנטומיה, אם תעשה את הספר Nomima anatomica יסוד לעבודתה[1]. ספר זה, שיצא לפני עשר שנים, חובר על דעת ועדה מיוחדת של חברות לאנטומיה בארצות אחדות, ובו תיקונים ניכרים בנומנקלאטורה הלטינית.

אף־על־פי שידוע לוועדה, כי רופאים רבים עדיין אינם מצויים אצל המונחים הלטיניים המתוקנים, בכל זאת ראתה את עצמה מחויבת לקבוע במלונה אותם המונחים, שעל תקנתם שקדה ועדה בינלאומית במשך חמש־עשרה שנים ויותר.

המלון למונחי אנטומיה, שוועד הלשון עסוק בהכנתו, יהיה אפוא ערוך כמתכונת הספר הלועזי הנזכר, והרשימה המתפרסמת כאן כוללת את הפרקים הראשונים שבו (עמ׳ 20—36).

עד סיוון תש״ו נתקיימו ארבעים וחמש ישיבות. הוועדה כבר החליטה כמעט על כל המונחים היסודיים באנטומיה חוץ ממערכת העצבים, אבל תוך דיוניה בפרקים אחרים קבעה גם בשטח זה מספר של מונחים.

עיקר מלאכתה של ועדת המשנה עתה (חוץ ממערכת העצבים) היא בדיקת כל הצירופים הלשוניים העולים מהחלטותיה העקרוניות, שכן אין להרכיב הרכבה מיכנית בלבד את המונחים היסודיים לביטויים, שתפקידם לשמש מקבילים עבריים לשמות המדעיים.

וכאן המקום להעיר, כי הרבה נתלבטה הוועדה בקביעת התחומים, אילו מן השמות הלטיניים טעונים תרגום לעברית, ואילו מוטב להשאירם בלעזם. ראשית כל היתה הסכמה גמורה, כי על הוועדה להשתמש בהזדמנות הניתנת לה ולהכניס בשימוש במידת האפשר את המונחים העבריים, שנהגו במדע הרפואי העברי לפני דורות, ובייחוד בתקופת ימי־הביניים. עיון מעמיק יותר בחומר הזה - וספר המונחים למזיא בעריכתו של טשרניחובסקי היה לוועדה לעזר רב - מוכיח

---

1. NOMINA ANATOMICA Zusammengestellt von der im Jahre 1923 gewählten Nomenklatur-Kommission, unter Berücksichtigung der Vorschläge der Mitglieder der Anatomischen Gesellschaft, der Anatomical Society of Great Britain and Ireland, sowie der American Association of Anatomists, überprüft und durch Beschluss der Anatomischen Gesellschaft auf der Tagung in Jena 1935 endgültig angenommen. Mit besonderen Erläuterungen versehen von H. STIEVE. Verlag von Gustav Fischer, Jena 1936.

כי במקרים לא־מועטים אין מונחים קבועים, ויש עמהם שמות נרדפים. בניצול החומר המסורתי שאפה אפוא הוועדה להסדרה ובחרה כמעט תמיד רק אחד מן המונחים הנרדפים.

במגמתה ליצור טרמינולוגיה עברית מדעית ברורה ומדויקת ניסתה הוועדה לקבוע לכל מונח לטיני (אם ראתה צורך לתרגמו) מונח עברי מקביל ולקיימו בכל הצירופים. למשל שמות שונים, שמציינים חלל ופתח, כגון cavitas = **חלל**, caverna = **מחילה**, antrum = **מערה**, sinus = **גת**, appertura = **מִפְתָּח**, ostium = **פתח**, orificium = **פה**, meatus = **מבוא**, aditus = **כניסה**, porus = **חור** foramen = **נקב** — הריהם משמשים בקביעות כמקבילות ללטינית בכל הצירופים אף כי מבחינה עניינית ניתן לעתים להחליף נקב בחור, מִפְתָּח בפתח וכדומה. הוא הדין במלים כגון medialis, intermedius, medius, medianus ועוד. לאחר קביעה מוחלטת של כל המונחים היסודיים נתברר, שניתן לחבר בנקל את השמות המורכבים, שמספרם רב באנטומיה, וכי אריכותם של השמות העבריים היא למעשה מותנית באריכותו של השם המדעי.

אין כוונת הוועדה לגזור על השימוש בשמות המדעיים הבינלאומיים, אלא היא נתנה את דעתה על העובדה, שהאנטומיה נלמדת גם מחוץ לרפואה, וחלקים עיקריים שלה מן הדין שיהיו בתחום ההשכלה התיכונית. לפיכך רצוי שיוגש לאלה החומר מוגדר וקבוע כמטבע־לשון עברי.

הקטע המתפרסם להלן כולל את מרבית המונחים הכלליים ואת תורת העצמות, והוא מדגים הדגמה מלאה את טיב המלון האנטומי ודרך עבודתה של הוועדה. לפני כינוס כל החומר לספר מיוחד ניתנת כאן לאנשי המקצוע הזדמנות אחרונה לחוות דעה ולהציע תיקונים ושכלולים.

הערה: ביטויים אונטוגיניטיים מובלטים ע״י אותיות קורסיביות.

הַמֻּנָּחִים הַמְצַיְּנִים מַצָּב וְכִוּוּן שֶׁל חֶלְקֵי הַגּוּף
Termini situm et directionen partium corporis indicantes

Termini generales מֻנָּחִים כְּלָלִיִּים

פְּנִימִי	internus
חִיצוֹן	externus
שֶׁל הַתָּוֶךְ	medianus
חִצִּי	sagittalis
מִצְחִי; קִדְמִי	frontalis
לָרֹחַב, רָחְבִּי	transversalis
לָאֹרֶךְ, אָרְכִּי	longitudinalis
לָרֹחַב, רָחְבִּי	transversus
תִּיכוֹן	medialis
צִדִּי	lateralis
יְמָנִי	dexter
שְׂמָאלִי	sinister
קִדְמִי	anterior
אֲחוֹרִי	posterior
גְּחוֹנִי	ventralis (opp. dorsalis)
גַּבִּי	dorsalis
עִלִּי, עֶלְיוֹן	superior
תַּחְתִּי, תַּחְתּוֹן	inferior
שֶׁל גֻּלְגֹּלֶת, גֻּלְגָּלְתִּי	cranialis(opp. caudalis)
שֶׁל זָנָב, זְנָבִי	caudalis
מַקּוֹרִי	*rostralis*
שֶׁל אַף, אַפִּי	nasalis
אֶמְצָעִי	medius
שֶׁל בֵּינַיִם(, בֵּינַיְמִי)	intermedius
שִׁטְחִי	superficialis
עָמֹק	profundus

Termini ad extremitates spectantes מֻנָּחִים הַמּוּסַבִּים עַל הַגַּפַּיִם

מְקֹרָב	proximalis
מְרֻחָק	distalis
חִשּׁוּרִי	radialis
שֶׁל גֹּמֶד, גָּמְדִּי	ulnaris
שֶׁל (אוֹ לְצַד) הַקָּנֶה הַגָּדוֹל	tibialis
שֶׁל (אוֹ לְצַד) הַקָּנֶה הַקָּטָן	fibularis
שֶׁל כַּף, כַּפִּי	volaris
שֶׁל גַּב, גַּבִּי	dorsalis
שֶׁל כַּף הָרֶגֶל, כַּף־הָרַגְלִי	plantaris
שֶׁל גַּב, גַּבִּי	dorsalis

Termini generales מֻנָּחִים כְּלָלִיִּים

אֻנִּית	acinus (=lobulus)
כְּנִיסָה	aditus
כָּנָף (נ׳; ר׳ כְּנָפַיִם)	ala
שֶׁל כָּנָף, כְּנָפִי	alaris
נֹאדִית (לגבי הריאה); מַכְתֵּשׁ, ר׳ מַכְתְּשִׁים (לגבי השיניים)	alveolus
שֶׁל נֹאדִית; שֶׁל מַכְתֵּשׁ	alveolaris
אַמְפֻּלָּה	ampula
שֶׁל אַמְפֻּלָּה	ampullaris
זָוִית	angulus
שֶׁל זָוִית, זָוִיתִי; מְזֻוֶּה	angularis
לוּלָאָה (בעצבים); הֲדוּרָה (היינו כפיפות, כגון של הַדקים [חולין מח ע״ב], של צינורות הכליות)	ansa
מְעָרָה	antrum
טַבַּעְתּוֹן	anulus
שֶׁל טַבַּעְתּוֹן, טַבַּעְתּוֹנִי	anularis
טַבַּעַת, פִּי־הַטַּבַּעַת	anus
שֶׁל טַבַּעַת, טַבַּעְתִּי	analis
מִפְתָּח	apertura

קָצָה (של אצבעות); חֹד (של הלב, הלשון והריאה); כִּפָּה (של הריאה)	apex
כְּלִי, מַכְשִׁיר, מַעֲרָכָה	apparatus
תּוֹסֶפְתָּן (ר׳ תּוֹסֶפְתָּנִים)	appendix
שֶׁל תּוֹסֶפְתָּן, תּוֹסֶפְתָּנִי	appendicularis
קֶשֶׁת	arcus
דְּמוּי־קֶשֶׁת, שֶׁל קֶשֶׁת	arciformis
קָשׁוּת, קַשְׁתִּי	arcuatus
דְּמוּי־קֶשֶׁת, שֶׁל קֶשֶׁת	arcuarius
שֶׁטַח	area
שִׁטְחוֹנִי	areolaris
מִפְרָק(, פֶּרֶק)	articulus
שֶׁל מִפְרָק, מִפְרָקִי	articularis
בָּסִיס	basis
שֶׁל הַבָּסִיס, בְּסִיסִי	basialis
זְרוֹעַ (נ׳)	brachium
שֶׁל זְרוֹעַ, זְרוֹעִי	brachialis
לְחִי	bucca
שֶׁל לְחִי, לְחָיִי	buccalis
בֻּלְבּוּס	bulbus
תְּעָלִית	canaliculus
תְּעָלָה	canalis
רֹאשִׁי	capitulus
קֻפְסִית	capsula
שֶׁל קֻפְסִית, קֻפְסִיתִי	capsularis
רֹאשׁ	caput
שֶׁל רֹאשׁ	capitalis
סְחוּס	cartilago
שֶׁל סְחוּס, סְחוּסִי	cartilagineus
תִּלְתּוּל	caruncula
זָנָב	cauda
שֶׁל זָנָב, זְנָבִי	caudalis
מְזֻנָּב	caudatus
מְחִלָּה	caverna
מְחִלָּתִי	cavernosus
חָלָל, בֵּית־הֶחָלָל	cavitas
חָלָל, בֵּית־הֶחָלָל	cavum
מֹחוֹן, מֹחַ קָטָן	cerebellum
שֶׁל הַמֹּחַ הַקָּטָן, שֶׁל הַמֹּחוֹן, מֹחוֹנִי	cerebellaris
הַמֹּחַ (הַגָּדוֹל)	cerebrum
שֶׁל הַמֹּחַ (הַגָּדוֹל), מֹחִי	cerebralis
צַוָּאר	cervix
שֶׁל צַוָּאר, צַוָּארִי	cervicalis
מַעְגָּל	circulus
שֶׁל מַעְגָּל, מַעְגָּלִי	circularis
בְּרֵכָה	cisterna
תְּלִיל	colliculus
צַוָּאר	collum
עַמּוּד	columna
שְׁלִיבָה	commissura
שֶׁל שְׁלִיבָה	commissuralis
עֱלִי	condylus
שֶׁל עֱלִי, עֱלִיִי	condylicus
קוֹנוּס(, חָרוּט)	conus
קוֹנִי(, חָרוּטִי)	conicus
קַרְנֹן	corniculum
קַרְנְנִי	corniculatus
קֶרֶן	cornu
כְּלִיל, כֶּתֶר; כּוֹתֶרֶת (ביחס לשן)	corona
כְּלִילִי	coronarius
גּוּף	corpus
גּוּפִיף	corpusculum
קְלִפָּה	cortex
שֶׁל קְלִפָּה, קְלִפָּתִי	corticalis
גֻּלְגֹּלֶת	cranium
שֶׁל גֻּלְגֹּלֶת, גֻּלְגָּלְתִּי	cranialis
מִכְבָּר	cribrum
דְּמוּי־מִכְבָּר	cribriformis
שֶׁל מִכְבָּר	cribratus (false: cribrosus)
רֶכֶס	crista
שׁוֹק	crus

cruralis	שֶׁל שׁוֹק, שׁוֹקִי
decussatio	צֹמֶת (ז׳; ר׳ צְמָתִים)
dorsum	גַּב
dorsalis	שֶׁל גַּב, גַּבִּי
ductulus	צִנּוֹרִית
ductus	צִנּוֹר
eminentia	בְּלִיטָה
extremitas	גַּף (ר׳ גַּפַּיִם); קָצְוָה
facies	פָּנִים
facialis	שֶׁל פָּנִים
falx	חֶרְמֵשׁ
falciformis	דְּמוּי חֶרְמֵשׁ
fasciculus	אֲלֻמָּה
fascicularis	שֶׁל אֲלֻמָּה, אֲלֻמָּתִי
fibra	לִיף
fibrosus	לִיפִי
filum	חוּט
fissura	חָרִיץ
flexura	כֶּפֶף
folium	עָלֶה
foliatus	שֶׁל עָלֶה, עָלִי
folliculus	זָקִיק
foramen	נֶקֶב
foraminosus	שֶׁל נֶקֶב, נִקְבִּי
formatio	מִבְנֶה, תְּצוּרָה
fornix	כִּפָּה
fornicatus	שֶׁל כִּפָּה, דְּמוּי־כִּפָּה
fossa	גֻּמָּץ
fossula	גֻּמְצִיץ
fovea	גֻּמָּה
foveola	גֻּמָּמִית
foveolaris	שֶׁל גֻּמָּמִית, גֻּמָּמִיתִי
frenulum	רִסְנִית
funda	קֶלַע
fundiformis	דְּמוּי־קֶלַע
fundus	קַרְקָעִית
funiculus	חֶבֶל
funicularis	שֶׁל חֶבֶל
geniculum	בִּרְכִּית
geniculatus	בַּעַל־בִּרְכִּית
genu (gen. genūs)	בֶּרֶךְ
glandula	בַּלּוּטָה
glandularis	שֶׁל בַּלּוּטָה, בַּלּוּטִי
glomerulum	פְּקָעִית
glomus	פְּקַעַת
glomiformis	דְּמוּי־פְּקַעַת
hilus (=porta)	שַׁעַר
humor	מִיץ, לֵחָה
impressio	מִטְבָּע
incisura	חֶרֶק
infundibulum	מַשְׁפֵּךְ
intestinum	מְעִי
intestinalis	שֶׁל מְעִי
isthmus	מֵצַר
isthmicus	שֶׁל מֵצַר, מְצָרִי
junctura	קִשּׁוּר
labium	שָׂפָה
labialis	שֶׁל שָׂפָה, שְׂפָתִי
lacuna	אַגְמִים
lacunaris	אַגְמִימִי
lamina	לוּחַ
latus	צַד
lateralis	צִדִּי
ligamentum	רְצוּעָה
ligamentosus	שֶׁל רְצוּעָה, רְצוּעָתִי
limbus	גּוֹבֶלֶת
limbicus	שֶׁל גּוֹבֶלֶת, גּוֹבַלְתִּי
limen	סַף; גְּבוּל
linea	קַו
liquor	נוֹזֵל
lobulus (=acinus)	אֻנִּית
lobus	אֻנָּה

lobaris	שֶׁל אֻנָּה, אֻנָּתִי
macula	כֶּתֶם
mamilla	פִּטְמַת־הַשַּׁד, דַּד
mamillaris	שֶׁל פִּטְמַת־הַשַּׁד, שֶׁל דַּד, דַּדִּי
margo	שׁוּלַיִם
marginalis	שֶׁל שׁוּלַיִם, שׁוּלִי
massa	מַסָּה
meatus	מָבוֹא
medulla	מֹחַ(־הָעֲצָמוֹת, ־הַשִּׁדְרָה)
medullaris	שֶׁל מֹחַ(־הָעֲצָמוֹת, ־הַשִּׁדְרָה)
membrana	קְרוּם
membranaceus	שֶׁל קְרוּם, קְרוּמִי
membrum	אֵיבָר
mucus	רִיר
mucosus	רִירִי
musculus	שְׁרִיר
muscularis	שְׁרִירִי; (שִׁכְבָה) שְׁרִירִית
nodulus	קַשְׁרִיר
nodus	קֶשֶׁר
nodosus	שֶׁל קֶשֶׁר, קִשְׁרִי
nucha	מַפְרֶקֶת
nuchalis	שֶׁל מַפְרֶקֶת, מַפְרַקְתִּי
nucleus	גַּרְעִין
nuclearis	שֶׁל גַּרְעִין, גַּרְעִינִי
occiput	עֹרֶף
occipitalis	שֶׁל עֹרֶף, עָרְפִּי
orbita	אֲרֻבַּת־הָעַיִן, אֲרֻבָּה
orbitalis	שֶׁל אֲרֻבַּת־הָעַיִן, אֲרֻבָּתִי
organon	כְּלִי, אֵיבָר, אוֹרְגָן
orificium	פֶּה
os (gen. oris)	פֶּה
oralis	שֶׁל פֶּה, פְּמִי
os (gen. ossis)	עֶצֶם
osseus	שֶׁל עֶצֶם, גַּרְמִי
ostium	פֶּתַח
palatum	חֵךְ
palatinus	שֶׁל חֵךְ, חִכִּי
papilla	פִּטְמָה
papillaris	פִּטְמָתִי
paries	קָדְקֹד (ר׳ קָדְקֳדִים); דֹּפֶן
parietalis	שֶׁל קָדְקֹד, קָדְקֳדִי; שֶׁל דֹּפֶן, דָּפְנִי
pars	חֵלֶק
pelvis	אַגָּן
pelvinus	שֶׁל אַגָּן, אַגָּנִי
perichondrium	מֵסַב־הַחַסְחוּס, קְרוּם־
periosteum	מֵסַב־הָעֶצֶם, קְרוּם־
plexus	מִקְלַעַת
plica	קֶמֶט
porta (=hilus)	שַׁעַר
portio	חֵלֶק
porus	חוֹר, נַקְבּוּבִית
processus	זִיז
prominentia	בְּלִיטָה
radix	שֹׁרֶשׁ
radicularis	שָׁרְשִׁי
ramulus	עַנְפִּיף
ramus	עָנָף
recessus	נִסְגָּה
regio	תְּחוּם
rete	רֶשֶׁת
reticularis	שֶׁל רֶשֶׁת, רִשְׁתִּי
retinaculum	חֶבֶק
rhaphe	תֶּפֶר
rima	סֶדֶק
rostrum	מַקּוֹר
rostralis	שֶׁל מַקּוֹר, מַקּוֹרִי
rudimentum	גֶּמֶד
saccus	שַׂק
sacciformis	דְּמוּי־שַׂק
sacrum	(עֶצֶם־הָ)עָצֶה

sacralis	שֶׁל עָצֶה, עָצִי
septulum	מְחִיצָה קְטַנָּה, מְחִיצִית
septum	מְחִיצָה, חַיִץ
septalis	שֶׁל מְחִיצָה, שֶׁל חַיִץ
sinus	גַּת [1]
spatium	רֶוַח
spina	קוֹץ; עַמּוּד־הַשִּׁדְרָה
spinalis	שֶׁל קוֹץ, קוֹצִי; שֶׁל עַמּוּד־הַשִּׁדְרָה
stratum	שִׁכְבָה
stria	פַּס
striatus	עָקֹד (נ׳ עֲקֻדָּה)
stroma	מַשְׁתִּית
substantia	חֹמֶר
sucus	מִיץ
sulcus	מַעֲנִית
synovia	מִשְׁחַת־הַמִּפְרָק
synovialis	שֶׁל מִשְׁחַת־הַמִּפְרָק
taenia	סֶרֶט
taeniatus	מְסֹרָט
tegmen	סִפּוּן
tegmentalis	שֶׁל סִפּוּן, סִפּוּנִי
tela	רִקְמָה, דֹּק
tendo	גִּיד
tendineus	גִּידִי
thorax	חָזֶה
thoracicus	שֶׁל חָזֶה, חָזִי
torus (=eminentia)	בְּלִיטָה
trabecula	כָּפִיס
tractus	שְׁבִיל
trigonum	מְשֻׁלָּשׁ
trigonalis	שֶׁל מְשֻׁלָּשׁ, מְשֻׁלָּשִׁי
trochlea	סְלִיל
trochlearis	שֶׁל סְלִיל, סְלִילִי
truncus	גֶּזַע
tuba	חֲצוֹצְרָה
tubalis	שֶׁל חֲצוֹצְרָה, חֲצוֹצַרְתִּי
tuber	גַּבְשׁוּשׁ
tuberalis	שֶׁל גַּבְשׁוּשׁ, גַּבְשׁוּשִׁי
tuberculum	גַּבְשׁוּשִׁית
tubercularis	שֶׁל גַּבְשׁוּשִׁית, גַּבְשׁוּשִׁיתִי
tuberositas	גַּבְשֹׁשֶׁת
tubulus	אֲבוּבִית
tubus	אַבּוּב
tunica	מַעֲטֶה
umbo	טַבּוּר
uvula	עִנְבָּל [2]
vagina	נַרְתִּיק
vaginalis	שֶׁל נַרְתִּיק, נַרְתִּיקִי
vallecula	בִּקְעִית
vallum	חוֹמָה
vallatus	מֻקָּף (חוֹמָה)
valvula	מַסְתֵּם
valvularis	שֶׁל מַסְתֵּם, מַסְתְּמִי
vas	צִנּוֹר
velum	וִילוֹן (ר׳ וִילָאוֹת)
venter	בֶּטֶן
ventralis	שֶׁל בֶּטֶן, בִּטְנִי; גְּחוֹנִי (ניגודו: גַּבִּי)
vertex	פִּסְגָּה
vesica	שַׁלְפּוּחִית
vesicalis	שֶׁל שַׁלְפּוּחִית, שַׁלְפּוּחִיתִי
vesicula	שַׁלְפּוּחִית קְטַנָּה, שַׁלְפּוּחִיָּה
vesiculosus	מְרֻבֵּה־שַׁלְפּוּחִיּוֹת
vestibulum	פְּרוֹזְדוֹר
vestibularis	שֶׁל פְּרוֹזְדוֹר, פְּרוֹזְדוֹרִי
villus	סִיס

1. בלי יוצא מן הכלל. רק לגבי sinus sphenoidalis, -maxillaris, -frontalis אפשר להשתמש גם במלת מְעָרָה.

2. בימי הביניים שימשו לכך המלים להא״ (لهاة) וטולטלת (طلاطلة).

קְרָבַיִם	viscera
שֶׁל קְרָבַיִם	visceralis
פִּסְגָּה; מְעַרְבָּל	vortex
מְעַרְבָּלִי	vorticosus
אֵזוֹר	zona
אֲזוֹרִי	zonalis

מַעֲרֶכֶת־הַשֶּׁלֶד Systema sceleti

תּוֹרַת־הָעֲצָמוֹת Osteologia

עֶצֶם אֲרֻכָּה	os longum
עֶצֶם קְצָרָה	os breve
עֶצֶם שְׁטוּחָה	os planum
עֶצֶם פְּנֶבְמָטִית	os pneumaticum
גּוּף־הָעֶצֶם	diaphysis
קְצֵה־הָעֶצֶם	epiphysis
הַחִבּוּר הַסְחוּסִי שֶׁל קְצוֹת־הָעֶצֶם	*synchondrosis epiphyseos*
פָּנִים מִפְרָקִיִּים	facies articularis
קְלִפָּה	cortex
הַחֹמֶר הַדָּחוּס	substantia compacta
הַחֹמֶר הַסְּפוֹגִי	substantia spongiosa
חֲלַל מֹחַ־הָעֲצָמוֹת	cavum medullare
מֵסַב־הָעֶצֶם, קְרוּם־הָעֶצֶם	periosteum
פְּנִימִית־הָעֶצֶם	endosteum
מֹחַ־עֲצָמוֹת	medulla ossium
מֹחַ־עֲצָמוֹת צָהֹב	m. o. flava
מֹחַ עֲצָמוֹת אָדֹם	m. o. rubra
מֹחַ־עֲצָמוֹת גֶּלָטִינִי	m. o. gelatinosa
הַנֶּקֶב הַזָּן	foramen nutricium
הַתְּעָלָה הַזָּנָה	canalis nutricium

עַמּוּד־הַשִּׁדְרָה (הַשִּׁזְרָה) Columna vertebralis

חֻלְיוֹת־הַצַּוָּאר	vertebrae cervicales
הַחֻלְיָה הַבּוֹלֶטֶת	vertebra prominens
חֻלְיוֹת־הֶחָזֶה	vertebrae thoracicae
חֻלְיוֹת־הַמָּתְנַיִם	vertebrae lumbales
חֻלְיוֹת־הָעָצֶה	vertebrae sacrales
חֻלְיוֹת־הָעֹקֶץ	vertebrae caudales (=coccygicae)
גּוּף־הַחֻלְיָה	corpus vertebrae
הַפָּנִים הַסּוֹפִיִּים הַגֻּלְגָּלְתִּיִּים	facies terminalis cranialis
הַפָּנִים הַסּוֹפִיִּים הַזְּנָבִיִּים	facies terminalis caudalis
הַגֻּמָּה הַצַּלְעִית הַגֻּלְגָּלְתִּית	fovea costalis cranialis
הַגֻּמָּה הַצַּלְעִית הַזְּנָבִית	fovea costalis caudalis
קֶשֶׁת הַחֻלְיָה	arcus vertebrae
שֹׁרֶשׁ קֶשֶׁת־הַחֻלְיָה	radix arcus vertebrae
חֶרֶק־הַחֻלְיָה הַגֻּלְגָּלְתִּי	incisura vertebrae cranialis
חֶרֶק־הַחֻלְיָה הַזְּנָבִי	inc. vert. caudalis
נֶקֶב־הַחֻלְיָה	foramen vertebrae
תְּעָלַת־הַחֻלְיוֹת	canalis vertebralis
נֶקֶב שֶׁבֵּין הַחֻלְיוֹת	foramen intervertebrale
מַעֲנִית עֲצַב־הַשִּׁדְרָה	sulcus nervi spinalis
זִיז הַקּוֹץ	processus spinalis
זִיז צַלְעִי רָחְבִּי שֶׁל חֻלְיוֹת־הַצַּוָּאר	processus costotransversarius vertebrarum cervicalium
הַגַּבְשׁוּשִׁית הַגְּחוֹנִית שֶׁל חֻלְיוֹת־הַצַּוָּאר	tuberculum ventrale vertebrarum cervicalium

tuberculum caroticum vertebrae cervicalis VI	הַגַּבְשׁוּשִׁית הַקָּרוֹטִית (=לְעוֹרֶק־הָרֹאשׁ) שֶׁל חֻלְיַת־הַצַּוָּאר הַשִּׁשִּׁית
t. dorsale vertebrarum cervicalium	הַגַּבְשׁוּשִׁית הַגַּבִּית שֶׁל חֻלְיוֹת־הַצַּוָּאר
foramen transversarium vertebrarum cervicalium	הַנֶּקֶב הָרָחְבִּי שֶׁל חֻלְיַת־הַצַּוָּאר
processus transversus	הַזִּיז הָרָחְבִּי
facies costalis processus tranversi vert. thoracicae	הַפָּנִים הַצַּלְעִיִּים שֶׁל הַזִּיז הָרָחְבִּי שֶׁל חֻלְיַת־הֶחָזֶה
proc. costarius vertebrarum lumbalium	הַזִּיז הַצַּלְעִי שֶׁל חֻלְיוֹת־הַמָּתְנַיִם
processus articulares craniales	הַזִּיזִים הַמְּפָרְקִיִּים הַגֻּלְגָּלְתִּיִּים
facies articulares craniales	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים הַגֻּלְגָּלְתִּיִּים
processus articulares caudales	הַזִּיזִים הַמְּפָרְקִיִּים הַזְּנָבִיִּים
facies articulares caudales	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים הַזְּנָבִיִּים
processus accesorius	הַזִּיז הַנּוֹסָף
processus mamillaris	הַזִּיז הַדַּדִּי

Atlas — אַטְלַס

massa lateralis	הַמַּסָּה הַצִּדִּית, מַסַּת־הַצַּד
arcus ventralis	הַקֶּשֶׁת הַגְּחוֹנִית
tuberculum ventrale	הַגַּבְשׁוּשִׁית הַגְּחוֹנִית
foveae articulares craniales	הַגֻּמּוֹת הַמְּפָרְקִיּוֹת הַגֻּלְגָּלְתִּיּוֹת
facies articulares caudales	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים הַזְּנָבִיִּים
facies articularea dentalis	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים שֶׁל הַשֵּׁן
arcus dorsalis	הַקֶּשֶׁת הַגַּבִּית
sulcus arteriae vertebralis	מַעֲנִית עוֹרֶק־הַחֻלְיָה
tuberculum dorsale	הַגַּבְשׁוּשִׁית הַגַּבִּית

Epistropheus — חֻלְיַת־הַצִּיר

dens	הַשֵּׁן
apex dentis	חֹד הַשֵּׁן
facies articularis ventralis	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים הַגְּחוֹנִיִּים
facies articularis dorsalis	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים הַגַּבִּיִּים
facies articulares laterales	הַפָּנִים הַמְּפָרְקִיִּים הַצִּדִּיִּים

Os sacrum — עֶצֶם־הָעָצֶה

facies dorsalis	הַפָּנִים הַגַּבִּיִּים
facies pelvina	הַפָּנִים הָאַגָּנִיִּים
facies terminalis cranialis	הַפָּנִים הַסּוֹפִיִּים הַגֻּלְגָּלְתִּיִּים
processus articulares craniales	הַזִּיזִים הַמְּפָרְקִיִּים הַגֻּלְגָּלְתִּיִּים
pars lateralis	הַחֵלֶק הַצִּדִּי
facies auricularis	הַפָּנִים הָאָזְנִיִּים
tuberositas sacralis	גַּבְשֶׁשֶׁת־הָעָצֶה
foramina intervertebralia	הַנְּקָבִים שֶׁבֵּין הַחֻלְיוֹת
foramina sacralia pelvina	נִקְבֵי־הָעָצֶה הָאַגָּנִיִּים
lineae tranversae	הַקַּוִּים הָרָחְבִּיִּים
foramina sacralia dorsalia	נִקְבֵי־הָעָצֶה הַגַּבִּיִּים
crista sacralis media	רֶכֶס־הָעָצֶה הַתִּיכוֹן
cristae sacrales laterales	רִכְסֵי־הָעָצֶה הַצִּדִּיִּים

tuberculum musculi scaleni	גַּבְשׁוּשִׁית שְׁרִיר־הַמַּעֲלוֹת
sulcus arteriae subclaviae	מַעֲנִית הָעוֹרֵק הַתַּת־בְּרִיחִי
tuberositas costae secundae	גַּבְשֻׁשֶׁת (שֶׁל) הַצֵּלָע הַשְּׁנִיָּה
sulcus costae	מַעֲנִית־הַצֵּלָע

Sternum עֶצֶם־הֶחָזֶה

manubrium sterni	יָדִית שֶׁל עֶצֶם־הֶחָזֶה
angulus sterni	זָוִית שֶׁל עֶצֶם־הֶחָזֶה
symphysis sterni	מַאֲחֵה עֶצֶם־הֶחָזֶה
corpus sterni	גּוּף עֶצֶם־הֶחָזֶה
planum sternale	שֶׁטַח עֶצֶם־הֶחָזֶה
processus ensiformis	זִיז־הַסַּיִף
incisura clavicularis	הַחֶרֶק (עֶצֶם־) הַבְּרִיחִי
incisura jugularis	הַחֶרֶק בֵּית־הַצַּוָּארִי
incisurae costales	הַחֲרָקִים הַצַּלְעִיִּים
(processus costales)	(זִיזֵי־הַצְּלָעוֹת)
(processus suprasternales)	(הַזִּיזִים שֶׁמִּמַּעַל לְעֶצֶם־הֶחָזֶה)
(ossa suprasternalia)	(הָעֲצָמוֹת שֶׁמִּמַּעַל לְעֶצֶם־הֶחָזֶה)

Thorax הֶחָזֶה

cavum thoracis	חֲלַל־הֶחָזֶה
apertura thoracis cranialis	מִפְתַּח־הֶחָזֶה הַגֻּלְגָּלְתִּי
ap. thor. caudalis	מִפְתַּח־הֶחָזֶה הַזְּנָבִי
arcus costarum	קֶשֶׁת־הַצְּלָעוֹת
angulus arcuum costarum	זָוִית קַשְׁתוֹת־הַצְּלָעוֹת
spatia intercostalia	הָרְוָחִים שֶׁבֵּין הַצְּלָעוֹת

Ossa cranii עַצְמוֹת־הַגֻּלְגֹּלֶת

Os occipitale עֶצֶם־הָעֹרֶף

foramen occipitale magnum	נֶקֶב־הָעֹרֶף הַגָּדוֹל

cristae sacrales articulares	רְכָסֵי־הָעָצֶה הַמִּפְרָקִיִּים
cornua sacralia	קַרְנֵי־הָעָצֶה
canalis sacralis	תְּעָלַת־הָעָצֶה
hiatus canalis sacralis	מִבְקַע תְּעָלַת־הָעָצֶה
apex ossis sacri	חֹד עֶצֶם־הָעָצֶה
facies terminalis caudalis	הַפָּנִים הַסּוֹפִיִּים הַזְּנָבִיִּים

Os coccygis עֶצֶם־הָעֹקֶץ

facies terminalis sacralis	הַפָּנִים הַסּוֹפִיִּים הָעָצִיִּים
cornua ossis coccygis	קַרְנֵי עֶצֶם־הָעֹקֶץ

Thorax הֶחָזֶה

Costae צְלָעוֹת

costae sternales	הַצְּלָעוֹת לְעֶצֶם־הֶחָזֶה
costae arcuariae	צַלְעוֹת־הַקֶּשֶׁת
costae arcuariae affixae	צַלְעוֹת־הַקֶּשֶׁת הַדְּבוּקוֹת
costae arcuariae fluctuantes	צַלְעוֹת־הַקֶּשֶׁת הָרְחוּפוֹת
os costale	עֶצֶם־הַצֵּלָע
cartilago costalis	סְחוּס־הַצֵּלָע
capitulum costae	רֹאשִׁישׁ־הַצֵּלָע
facies articulares capituli costae	הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים שֶׁל רֹאשִׁישׁ־הַצֵּלָע
crista capituli	רֶכֶס־הָרֹאשִׁישׁ
corpus costae	גּוּף־הַצֵּלָע
tuberculum costae	גַּבְשׁוּשִׁית־הַצֵּלָע
facies articularis tuberculi costae	הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים שֶׁל גַּבְשׁוּשִׁית־הַצֵּלָע
collum costae	צַוַּאר־הַצֵּלָע
crista colli costae	רֶכֶס צַוַּאר־הַצֵּלָע
angulus costae	זָוִית־הַצֵּלָע

הַחֵלֶק הַבְּסִיסִי	pars basialis
הַמַּעֲנִית הַסַּלְעִית	sulcus petrosus
הַחֵלֶק הַצְּדִי	pars lateralis
קַשְׂקֶשֶׂת עֶצֶם־הָעֹרֶף	squama occipitalis
הַשּׁוּלַיִם הַפִּטְמָתִיִּים	margo mastoideus
שׁוּלֵי־הַלַּמְדָּא	margo lambdoideus
הָעֶצֶם שֶׁבֵּין עַצְמוֹת־הַקָּדְקֹד	var. os interparietale
גַּבְשׁוּשִׁית־הַלֹּעַ	tuberculum pharyngicum
עֱלִי עֶצֶם־הָעֹרֶף	condylus occipitalis
תְּעָלַת־הָעֱלִי	canalis condylicus
הַתְּעָלָה שֶׁל עֲצַב תַּת־הַלָּשׁוֹן	canalis nervi hypoglossi
גַּבְשׁוּשִׁית בֵּית־הַצַּוָּאר	tuberculum jugulare
הֶחָרֶק בֵּית־הַצַּוָּארִי	incisura jugularis
הַזִּיז בֵּית־הַצַּוָּארִי	processus jugularis
גֻּמַּץ־הָעֱלִי	fossa condylica
הַזִּיז שֶׁבְּתוֹךְ בֵּית־הַצַּוָּאר	processus intrajugularis
שֶׁטַח־הָעֹרֶף	planum occipitale
שֶׁטַח־הַמַּפְרֶקֶת	planum nuchale
בְּלִיטַת־הָעֹרֶף הַחִיצוֹנָה	protuberantia occipitalis externa
רֶכֶס־הָעֹרֶף הַחִיצוֹן	crista occipitalis externa
הַקַּו הַמַּפְרַקְתִּי הָעַל־סוֹפִי	linea nuchalis supraterminalis
הַקַּו־הַמַּפְרַקְתִּי הַסּוֹפִי	linea nuchalis terminalis
קַו שֶׁטַח־הַמַּפְרֶקֶת	linea plani nuchalis
בְּלִיטַת־הָעֹרֶף הַפְּנִימִית	protuberantia occipitalis interna
הַגֻּמָּץ הָעָרְפִּי שֶׁל הַמֹּחַ (הַגָּדוֹל)	fossa occipitalis cerebralis
הַגֻּמָּץ הָעָרְפִּי שֶׁל הַמֹּחוֹן (הַמֹּחַ הַקָּטָן)	fossa occipitalis cerebellaris
מַעֲנִית־הַחֵץ	sulcus sagittalis
הַמַּעֲנִית הָרָחְבִּית	sulcus transversus

עֶצֶם־הַיָּתֵד Os sphenoides

הַגּוּף	corpus
הָאֻכָּף הַתֻּרְכִּי	sella turcica
גֻּמַּץ הַגֻּלָּה הַתַּחְתִּית	fossa hypophyseos
גַּב־הָאֻכָּף	dorsum sellae
גַּבְשׁוּשִׁית־הָאֻכָּף	tuberculum sellae
זִיז־הָאֻכָּף הָאֶמְצָעִי	processus sellae medius
זִיז גַּב־הָאֻכָּף	processus dorsi sellae
מַעֲנִית עוֹרֵק־הָרֹאשׁ	sulcus caroticus
לְשׁוֹנִית־הַיָּתֵד	lingula sphenoidea
רֶכֶס עֶצֶם־הַיָּתֵד	crista sphenoidea
מַקּוֹר עֶצֶם־הַיָּתֵד	rostrum sphenoideum
גַּת עֶצֶם־הַיָּתֵד, מְעָרַת עֶצֶם־הַיָּתֵד	sinus sphenoideus
מְחִיצַת־ (או חַיִץ־) הַגִּתּוֹת (או הַמְּעָרוֹת) שֶׁל עֶצֶם־הַיָּתֵד	septum sinuum sphenoideorum
מִפְתַּח מְחִיצַת (או חַיִץ) הַגַּת (או הַמְּעָרָה) שֶׁל עֶצֶם־הַיָּתֵד	apertura sinūs ossis sphenoidis
קוֹנְכִית עֶצֶם־הַיָּתֵד	concha ossis sphenoidis
מוֹרָד	clivus
הַכָּנָף הַקְּטַנָּה	ala parva
מַעֲנִית־אֲלֻמַּת־הָרְאִיָּה	sulcus fasciculi optici
תְּעָלַת־אֲלֻמַּת־הָרְאִיָּה	canalis fasciculi optici
זִיז הַכָּנָף הַקְּטַנָּה	processus alae parve

חֶרֶץ הָאֲרֻבָּה הַמֹּחִי	fissura orbitalis cerebralis
הַכָּנָף הַגְּדוֹלָה	ala magna
הַפָּנִים הַמֹּחִיִּים	facies cerebralis
הַפָּנִים הַצִּדְעִיִּים	facies temporalis
הַפָּנִים שֶׁמִּתַּחַת־לַצֶּדַע, הַפָּנִים הַתַּת-צִדְעִיִּים	facies infratemporalis
הַפָּנִים לְצַד הַיָּתֵד וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	facies sphenomaxillaris
הַפָּנִים הָאֲרֻבָּתִיִּים	facies orbitalis
הַשּׁוּלַיִם (עֶצֶם־) הָעִלִּיִּים	margo zygomaticus
הַשּׁוּלַיִם הַמִּצְחִיִּים	margo frontalis
הַזָּוִית הַקָּדְקֳדִית	angulus parietalis
הַשּׁוּלַיִם הַקַּשְׂקַשְׂתִּיִּים	margo sqnamosus
הָרֶכֶס שֶׁמִּתַּחַת לַצֶּדַע, הָרֶכֶס הַתַּת־צִדְעִי	crista infratemporalis
הַתְּעָלָה הָעֲגֻלָּה	canalis rotundus
הַנֶּקֶב הַסְּגַלְגַּל	foramen ovale
נֶקֶב־הַקּוֹץ	foramen spinae
קוֹץ (עֶצֶם־) הַיָּתֵד	spina ossis sphenoidis
זִיז־הַכַּנְפָּה[1]	processus pterygoides
הַלּוּחַ הַצִּדִּי שֶׁל הַכַּנְפָּה	lamina lateralis processus pterygoidei
הַלּוּחַ הַתִּיכוֹן שֶׁל הַכַּנְפָּה	lamina medialis processus pterygoidei
חֶרֶק־הַכַּנְפָּה	incisura pterygoidea
הַגֻּמָּץ דְּמוּי־הַסִּירָה	fossa scaphoides
זִיז־הַנַּרְתִּיק	processus vaginalis
אֻנְקָל־הַכַּנְפָּה	hamulus pterygoideus
הַמַּעֲנִית שֶׁל אֻנְקַל הַכַּנְפָּה	sulcus hamuli pterygoidei
גֻּמַּץ־הַכַּנְפָּה	fossa pterygoidea
תְּעָלַת־הַכַּנְפָּה	canalis pterygoideus
תְּעָלַת הַלֹּעַ	canalis pharyngicus
תְּעָלַת בְּסִיס-הַלֹּעַ (=תְּעָלַת הַמַּחֲרֵשָׁה)	canalis basipharyngicus
מַעֲנִית הַחֲצוֹצְרָה שֶׁל הַלֹּעַ וְהַתֹּף	sulcus tubae pharyngo-tympanicae
מַעֲנִית הַכַּנְפָּה וְהַחֵךְ	sulcus pterygopalatinus

עֶצֶם־הַצֶּדַע — Os temporale

הַחֵלֶק שֶׁל הַסֶּלַע וְהַזִּיז הַפִּטְמָתִי	pars petromastoidea (mastoidea+petrosa)
הַשּׁוּלַיִם הָעָרְפִּיִּים	margo occipitalis
הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	processus mastoides
הַחֶרֶק שֶׁל הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	incisura mastoidea
הַמַּעֲנִית שֶׁל הַגַּת הָעֲקֻלָּה	sulcus sinus sigmoidis
מַעֲנִית עוֹרֶק־הָעֹרֶף	sulcus arteriae occipitalis
נֶקֶב הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	foramen mastoideum
פִּירָמִידָה	pyramis
פְּנֵי־הַפִּירָמִידָה (הַקִּדְמִיִּים הַפְּנִימִיִּים) לְצַד הַמֹּחַ	facies cerebralis (anterior interna) pyramidis
פְּנֵי הַפִּירָמִידָה (הָאֲחוֹרִיִּים הַפְּנִימִיִּים) לְצַד הַמֹּחוֹן	facies cerebellaris (posterior interna) pyramidis
פְּנֵי־הַפִּירָמִידָה הַבְּסִיסִיִּים	facies basialis pyramidis

1. כַּנְפָּה היא המקבילה הארמית של כנף כתובה בה"א בסופה עפ"י המנהג המקובל. הוועדה הניחה את המלה הארמית כדי להבדיל בינה ובין כנף (=ala), כשם שהמונח המדעי מורכב כאן לשם הבדלה מן המלה היוונית πτέρυξ (= כנף).

פְּנֵי הַפִּירָמִידָה הַתֻּפִּיִּים	facies tympanica pyramidis
חֹד־הַפִּירָמִידָה	apex pyramidis
רֶכֶס־הַפִּירָמִידָה	crista pyramidis
מַעֲנִית רֶכֶס־הַפִּירָמִידָה	sulcus cristae pyramidis
סִפּוּן הַתֹּף	tegmen tympani
רֶכֶס־הַסִּפּוּן	crista tegmentalis
קַרְקַע־הַתֹּף	solum tympani
הַבְּלִיטָה הַקָּשְׁתָה, הַבְּלִיטָה הַקַּשְׁתִּית	eminentia arcuata
הַמִּבְקָע שֶׁמִּתַּחַת לַקֶּשֶׁת, הַמִּבְקָע הַתַּת־קַשְׁתִּי	hiatus subarcuatus
הַגֻּמָּץ שֶׁמִּתַּחַת לַקֶּשֶׁת, הַגֻּמָּץ הַתַּת־קַשְׁתִּי	fossa subarcuata
תְּעָלַת עֲצַב־הַפָּנִים	canalis nervi facialis
הַמִּבְקָע שֶׁל תְּעָלַת עֲצַב־הַפָּנִים	hiatus canalis nervi facialis
הַבִּרְכִּית שֶׁל תְּעָלַת עֲצַב־הַפָּנִים	geniculum canalis nervi facialis
הַמַּעֲנִית שֶׁל עֲצַב הַסֶּלַע הַשִּׁטְחִי הַגָּדוֹל	sulcus nervi petrosi superficialis majoris
הַמַּעֲנִית שֶׁל עֲצַב הַסֶּלַע הַשִּׁטְחִי הַקָּטָן	sulcus nervi petrosi superficialis minoris
הַמִּטְבָּע שֶׁל (הָעָצָב הַמְשֻׁלָּשׁ	impressio trigemini
חֹר־הַשְּׁמִיעָה הַפְּנִימִי	porus acusticus internus
מְבוֹא־הַשְּׁמִיעָה הַפְּנִימִי	meatus acusticus internus
קַרְקָעִית־הַמָּבוֹא	fundus meatus
תְּעָלִית־הַפְּרוֹזְדוֹר	canaliculus vestibuli
הַמִּפְתָּח הַפְּרוֹזְדוֹרִי שֶׁל תְּעָלִית־הַפְּרוֹזְדוֹר	apertura vestibularis canaliculi vestibuli
הַמִּפְתָּח הַפְּנִימִי שֶׁל תְּעָלִית־הַפְּרוֹזְדוֹר	apertura interna can. vestibuli
הַמַּעֲנִית הַסַּלְעִית	sulcus petrosus
הַחֶרֶק בֵּית־הַצַּוָּארִי	incisura jugularis
הַזִּיז שֶׁבְּתוֹךְ בֵּית־הַצַּוָּאר	processus intrajugularis
גֻּמַּץ בֵּית־הַצַּוָּאר	fossa jugularis
תְּעָלִית הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	canaliculus mastoideus
הַמַּעֲנִית שֶׁל תְּעָלִית־הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	sulcus canaliculi mastoidei
נֶקֶב הַחֶרֶט וְהַפִּטְמָה	foramen stylomastoideum
גֻּמְצִיץ־הַסֶּלַע	fossula petrosa
תְּעָלִית־הַתֹּף	canaliculus tympanicus
הַמִּפְתָּח הַחִיצוֹן שֶׁל תְּעָלִית־הַתֹּף	apertura externa canaliculi tympanici
הַמִּפְתָּח הַתֻּפִּי שֶׁל תְּעָלִית־הַתֹּף	apertura tympanica canaliculi tympanici
מַעֲנִית־הַתֹּף	sulcus tympanicus
תְּעָלִית עֲצַב־הַסֶּלַע הַשִּׁטְחִי הַקָּטָן	canaliculus nervi petrosi superficialis minoris
הַמִּפְתָּח הַתֻּפִּי שֶׁל תְּעָלִית עֲצַב־הַסֶּלַע הַשִּׁטְחִי הַקָּטָן	apertura tympanica canaliculi nervi petrosi superficialis minoris
הַמִּפְתָּח הַפְּנִימִי שֶׁל תְּעָלִית עֲצַב־הַסֶּלַע הַשִּׁטְחִי הַקָּטָן	apertura interna canaliculi nervi petrosi superficialis minoris
תְּעָלִית־הַשַּׁבְּלוּל	canaliculus cochleae
הַמִּפְתָּח הַחִיצוֹן שֶׁל תְּעָלִית־הַשַּׁבְּלוּל	apertura externa canaliculi cochleae
תְּעָלַת עוֹרֵק־הָרֹאשׁ	canalis caroticus

הַמִּפְתָּח הַפְּנִימִי שֶׁל תְּעָלַת עוֹרֶק־הָרֹאשׁ	apertura interna canalis carotici
הַמִּפְתָּח הַחִיצוֹן שֶׁל תְּעָלַת עוֹרֶק־הָרֹאשׁ	apertura externa canalis carotici
תְּעָלִיּוֹת עוֹרֶק־הָרֹאשׁ וְהַתֹּף	canaliculi carotico-tympanici
תְּעָלַת הַשְּׁרִיר וְהַחֲצוֹצְרָה	canalis musculo-tubalis
הַמַּרְזֵב שֶׁל הַשְּׁרִיר מוֹתֵחַ־הַתֹּף	semicanalis musculi tensoris tympani
מַרְזֵב חֲצוֹצֶרֶת־הַשֶּׁמַע	semicanalis tubae auditivae
מְחִיצַת (או חַיִץ)־תְּעָלַת הַשְּׁרִיר וְהַחֲצוֹצְרָה	septum canalis musculotubalis
חֲלַל־הַתֹּף	cavum tympani (vide organon status et auditus)
תְּעָלִית מֵיתַר־הַתֹּף	canaliculus chordae tympani
הַחֵלֶק (עֶצֶם־)הַלְּשׁוֹנִי	pars hyoidea
זִיז־הַחֶרֶט	processus styloides
הַנַּרְתִּיק (הַנַּרְתִּיק לְמֶחֱצָה) שֶׁל זִיז־הַחֶרֶט	vagina (semivagina) proc. styloidis
הַחֵלֶק הַתֻּפִּי	pars tympanica
הַטַּבַּעְתּוֹן הַתֻּפִּי	*anulus tympanicus*
הַקּוֹץ הַתֻּפִּי הַגָּדוֹל	spina tympanica major
הַקּוֹץ הַתֻּפִּי הַקָּטָן	spina tympanica minor
הָרֶכֶס הַתֻּפִּי	crista tympanica
מַעֲנִית הַטַּבַּעְתּוֹן הַתֻּפִּי	sulcus anuli tympanici
חוֹר־הַשְּׁמִיעָה הַחִיצוֹן	porus acusticus externus
הַחֵלֶק הַקַּשְׂקַשְׂתִּי	pars squamalis
הַקּוֹץ שֶׁמִּמַּעַל לַמָּבוֹא	spina supra meatum
קַשְׂקֶשֶׂת־הַצֶּדַע	squama temporalis
הַשּׁוּלַיִם הַקָּדְקֳדִיִּים	margo parietalis
הַחֶרֶק הַקָּדְקֳדִי	incisura parietalis
הַשּׁוּלַיִם (עֶצֶם־)הַיְתֵדִיִּים	margo sphenoideus
הַפָּנִים הַצִּדְעִיִּים	facies temporalis
קַו־הַצֶּדַע(, ־הָרַקָּה)	linea temporalis
קַו מַחְתֶּלֶת־הַצֶּדַע	linea temporalis fascialis
זִיז־הָעֹל	processus zygomaticus
גֻּמַּץ הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	fossa mandibularis
הַפָּנִים הַמִּפְרַקִּיִּים	facies articularis
הַזִּיז שֶׁמֵּאֲחוֹרֵי־הַמִּפְרָק	processus retroarticularis
גַּבְשׁוּשִׁית־הַמִּפְרָק	tuberculum articulare
הַפָּנִים הַמֹּחִיִּים	facies cerebralis
מַעֲנִית עוֹרֶק־הַצֶּדַע הָאֶמְצָעִי	sulcus arteriae temporalis mediae
הֶחָרֶק הַתֻּפִּי	incisura tympanica
מְבוֹא־הַשְּׁמִיעָה הַחִיצוֹן	meatus acusticus externus
חֶרֶץ הַתֹּף וְהַזִּיז הַפִּטְמָתִי	fissura tympano-mastoidea
חֶרֶץ הַסֶּלַע וְהַתֹּף	fissura petrotympanica
חֶרֶץ הַסֶּלַע וְהַקַּשְׂקֶשֶׂת	fissura petrosquamosa

עֶצֶם־הַקָּדְקֹד — Os parietale

הַפָּנִים הַמֹּחִיִּים	facies cerebralis
הַפָּנִים הַקָּדְקֳדִיִּים	facies parietalis
הַשּׁוּלַיִם הָעָרְפִּיִּים	margo occipitalis
הַשּׁוּלַיִם הַקַּשְׂקַשְׂתִּיִּים	margo squamosus
הַשּׁוּלַיִם הַמִּצְחִיִּים	margo frontalis
הַשּׁוּלַיִם הַחֲצִיִּים	margo sagittalis

הַזָּוִית הַמִּצְחִית	angulus frontalis
הַזָּוִית הָעָרְפִּית	angulus occipitalis
הַזָּוִית (עֶצֶם)־הַיְתֵדִית	angulus sphenoideus
הַזָּוִית לְצַד הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	angulus mastoideus
נֶקֶב־הַקָּדְקֹד	foramen parietale
גַּבְשׁוּשׁ־הַקָּדְקֹד	tuber parietale
קַו־הַצֶּדַע	linea temporalis
קַו מַחְתֶּלֶת־הַצֶּדַע	linea temporalis fascialis
מַעֲנִית־הַחֵץ	sulcus sagittalis
הַמַּעֲנִית הָרָחְבִּית	sulcus transversus

עֶצֶם־הַמֵּצַח — Os frontale

קַשְׂקֶשֶׂת־הַמֵּצַח	squama frontalis
הַפָּנִים הַמִּצְחִיִּים	facies frontalis
הַשּׁוּלַיִם הָאֲרֻבָּתִיִּים	margo orbitalis
הַחֵלֶק הָאֲרֻבָּתִי	pars orbitalis
הַחֶרֶק (עֶצֶם־)הַכְּבָרָתִי	incisura ethmoidea
הַחֵלֶק הָאַפִּי	pars nasalis
הַקּוֹץ הָאַפִּי שֶׁל עֶצֶם־הַמֵּצַח	spina nasalis ossis frontalis
הַשּׁוּלַיִם הָאַפִּיִּים	margo nasalis
הַשּׁוּלַיִם הַקָּדְקֳדִיִּים	margo parietalis
זִיז־הָעֹל	processus zygomaticus
הַפָּנִים הַצִּדְעִיִּים	facies temporalis
קַו־הַצֶּדַע	linea temporalis
גַּבְשׁוּשׁ־הַמֵּצַח	tuber frontale
קֶשֶׁת (שֶׁמֵּעַל־)הָרִיסִים	arcus superciliaris
פַּדַּחַת	glabella
חֶרֶק (או נֶקֶב) ־הַמֵּצַח הַתִּיכוֹן	incisura frontalis medialis (foramen frontale mediale)
חֶרֶק (או נֶקֶב) ־הַמֵּצַח הַצִּדִּי	incisura frontalis lateralis (foramen frontale laterale)
הַפָּנִים הָאֲרֻבָּתִיִּים	facies orbitalis
קוֹץ־הַסְּלִיל	var. spina trochlearis
גֻּמָּמִית־הַסְּלִיל	foveola trochlearis
תְּעָלַת הָאֲרֻבָּה וְהַגֻּלְגֹּלֶת	canalis orbito-cranialis
הַתְּעָלָה שֶׁל הָאֲרֻבָּה וְ(עֶצֶם־)הַכְּבָרָה	canalis orbito-ethmoideus
גֻּמַּץ בַּלּוּטַת־הַדְּמָעוֹת	fossa glandulae lacrimalis
הַפָּנִים הַמֹּחִיִּים	facies cerebralis
רֶכֶס־הַמֵּצַח	crista frontalis
מַעֲנִית־הַחֵץ	sulcus sagittalis
הַנֶּקֶב הָאָטוּם	foramen caecum
גַּת־הַמֵּצַח	sinus frontalis
מְחִיצַּת (או חַיִץ) ־גִּתּוֹת (או מְעָרוֹת) ־הַמֵּצַח	septum sinuum frontalium
הַגֻּמָּמִיּוֹת (עֶצֶם־) הַכְּבָרָתִיּוֹת	foveolae ethmoideae

עֶצֶם־הַכְּבָרָה — Os ethmoides

הַלּוּחַ הַמִּכְבָּרִית	lamina cribriformis
הַכַּרְבֹּלֶת	crista galli
הַזִּיז הַכְּנָפִי	processus alaris
לוּחַ־הַתָּוֶךְ	lamina mediana
מְבוֹךְ (עֶצֶם)־הַכְּבָרָה	labyrinthus ossis ethmoidis
גַּת (עֶצֶם)-הַכְּבָרָה	sinus ethmoideus
הַמִּבְקָע הַסַּהֲרוֹנִי	hiatus semilunaris
בּוּעַת(-עֶצֶם)־הַכְּבָרָה	bulla ethmoidea
לוּחַ הָאֲרֻבָּה (או הַלּוּחַ הַנְּיָרִי)	lamina orbitalis (papyracea)
נְקָבֵי (עֶצֶם-)הַכְּבָרָה	foramina ethmoidea
(קוֹנְכִית־הָאַף הָעֶלְיוֹנָה)	(concha nasalis suprema)
קוֹנְכִית־הָאַף הָעִלִּית	concha nasalis superior
קוֹנְכִית־הָאַף הָאֶמְצָעִית	con. nas. media

הַזִּיז הָאַנְקָלִי processus uncinatus

קוֹנְכִית־הָאַף הַתַּחְתִּית Concha nasalis inferior

זִיז־הַדְּמָעוֹת processus lacrimalis
זִיז הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה processus maxillaris
הַזִּיז (עֶצֶם־)הַכְּבָרְתִּי processus ethmoideus

עֶצֶם־הַדְּמָעוֹת Os lacrimale

רֶכֶס־הַדְּמָעוֹת הָאֲחוֹרִי crista lacrimalis posterior
מַעֲנִית־הַדְּמָעוֹת sulcus lacrimalis
אַנְקָל־הַדְּמָעוֹת hamulus lacrimalis

עֶצֶם־הָאַף Os nasale

נִקְבֵי־הָאַף foramina nasalia
הַמַּעֲנִית (עֶצֶם־)הַכְּבָרְתִּית sulcus ethmoideus

(עֶצֶם־)הַמַּחֲרֵשָׁה Vomer

כְּנַף־הַמַּחֲרֵשָׁה ala vomeris

הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה Maxilla

גּוּף הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה corpus maxillae
הַפָּנִים הַקִּדְמִיִּים facies anterior
הַפָּנִים הָאַפִּיִּים facies nasalis
הַפָּנִים הָאֲרֻבָּתִיִּים facies orbitalis
הַפָּנִים הַתַּת־צִדְעִיִּים facies infratemporalis
הַגַּת (או הַמְּעָרָה) שֶׁל הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה sinus maxillaris
הַשּׁוּלַיִם הָאֲרֻבָּתִיִּים margo orbitalis
הַתְּעָלָה הַתַּת־אֲרֻבָּתִית canalis infraorbitalis
הַמַּעֲנִית הַתַּת־אֲרֻבָּתִית sulcus infraorbitalis
הַנֶּקֶב הַתַּת־אֲרֻבָּתִי foramen infraorbitale
הַשֶּׁלֶב[1] הַתַּת־אֲרֻבָּתִי sutura infraorbitalis

הַגֻּמָּץ הַכַּלְבִּי fossa canina
הַגֻּמָּץ שֶׁלִּפְנֵי הָאַף var. fossa praenasalis
הַחֶרֶק הָאַפִּי incisura nasalis
גַּבְשׁוּשׁ הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה tuber maxillae
הַנְּקָבִים הַמַּכְתְּשִׁיִּים (שֶׁל מַכְתְּשֵׁי־הַשִּׁנַּיִם) foramina alveolaria
הַתְּעָלוֹת הַמַּכְתְּשִׁיּוֹת (שֶׁל מַכְתְּשֵׁי־הַשִּׁנַּיִם) canales alveolares
הָרֶכֶס הַקּוֹנְכִיתִי crista conchalis
הַזִּיז הַמִּצְחִי processus frontalis
זִיז־הַדְּמָעוֹת הַקִּדְמִי crista lacrimalis anterior
חֶרֶק־הַדְּמָעוֹת incisura lacrimalis
הָרֶכֶס (עֶצֶם־)הַכְּבָרְתִּי crista ethmoidea
שׁוּלֵי־הַדְּמָעוֹת margo lacrimalis
מַעֲנִית־הַדְּמָעוֹת sulcus lacrimalis
הַזִּיז (עֶצֶם־)הָעָלִי processus zygomaticus
זִיז־הַחֵךְ processus palatinus
הָרֶכֶס הָאַפִּי crista nasalis
הַקּוֹץ הָאַפִּי הַקִּדְמִי spina nasalis anterior
מַעֲנִיּוֹת־הַחֵךְ sulci palatini
הַזִּיז הַמַּכְתְּשִׁי processus alveolaris
הַשּׁוּלַיִם הַמַּכְתְּשִׁיִּים margo alveolaris
מַכְתְּשֵׁי־הַשִּׁנַּיִם alveoli dentales
הַמְּחִיצוֹת (או הַחֲיָצִים) שֶׁבֵּין הַמַּכְתְּשִׁים septa interalveolaria
הַמְּחִיצוֹת (או הַחֲיָצִים) שֶׁבְּתוֹךְ הַמַּכְתְּשִׁים septa intraalveolaria
גַּבְנוּנֵי־הַמַּכְתְּשִׁים juga alveolaria
מִבְקַע הַגַּת (או הַמְּעָרָה) שֶׁל הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה hiatus sinus maxillaris
עֶצֶם־הַחוֹתְכוֹת os incisivum
תְּעָלַת־הַחוֹתְכוֹת canalis incisivus
נֶקֶב־הַחוֹתְכוֹת foramen incisivum
שֶׁלֶב[1]־הַחוֹתְכוֹת *sutura incisiva*

---

1. ראה הערה עמ׳ 270.

עֶצֶם־הַחֵךְ	Os palatinum
הַלּוּחַ לְצַד הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	lamina maxillaris
הַפָּנִים הָאַפִּיִּים	facies nasalis
הַפָּנִים לְצַד הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	facies maxillaris
הַחֶרֶק שֶׁל עֶצֶם־הַיָּתֵד וְהַחֵךְ	incisura spheno-palatina
מַעֲנִית הַכַּנְפָּה וְהַחֵךְ	sulcus pterygopalatinus
הַזִּיז דְּמוּי־הַפִּירָמִידָה	processus pyramidalis
נֶקֶב־הַחֵךְ הַגָּדוֹל	foramen palatinum majus
נִקְבֵי־הַחֵךְ הַקְּטַנִּים	foramina palatina minora
תְּעָלוֹת־הַחֵךְ	canales palatini
הָרֶכֶס הַקּוֹנְכִיתִי	crista conchalis
הָרֶכֶס (עֶצֶם־)הַכְּבָרָתִי	crista ethmoidea
הַזִּיז הָאֲרֻבָּתִי	processus orbitalis
הַזִּיז (עֶצֶם־)הַיְּתֵדִי	processus sphenoideus
לוּחַ־הַחֵךְ	lamina palatina
הַפָּנִים הָאַפִּיִּים	facies nasalis
הַפָּנִים הַחִכִּיִּים	facies palatina
הַקּוֹץ הָאַפִּי הָאֲחוֹרִי	spina nasalis posterior
הָרֶכֶס הָאַפִּי	crista nasalis

עֶצֶם־הָעֹל	Os zygomaticum
הַפָּנִים הַלְּחָיִיִּים	facies malaris
הַפָּנִים הַצִּדְעִיִּים	facies temporalis
הַפָּנִים הָאֲרֻבָּתִיִּים	facies orbitalis
הַזִּיז הַצִּדְעִי	processus temporalis
הַזִּיז לְצַד הַמֵּצַח וְהַיָּתֵד	processus fronto-sphenoideus
הַזִּיז לְצַד הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	processus maxillaris
נֶקֶב הָעֹל וְהָאֲרֻבָּה	foramen zygomatico-orbitale
נֶקֶב הָעֹל וְהַפָּנִים	foramen zygomatico-faciale
נֶקֶב הָעֹל וְהַצֶּדַע	foramen zygomatico-temporale

הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	Mandibula
גּוּף הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	corpus mandibulae
מְשֻׁלַּשׁ־הַסַּנְטֵר	trigonum mentale
בְּלִיטַת־הַסַּנְטֵר	protuberantia mentalis
גַּבְשׁוּשִׁית־הַסַּנְטֵר	tuberculum mentale
קוֹצֵי הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	spinae mandibulares
קוֹץ־הַשְּׁרִיר שֶׁל הַסַּנְטֵר וְהַלָּשׁוֹן	spina musculi genioglossi
קוֹץ־הַשְּׁרִיר שֶׁל הַסַּנְטֵר וְעֶצֶם־הַלָּשׁוֹן	spina musculi geniohyoidei
נֶקֶב־הַסַּנְטֵר	foramen mentale
הַקַּו הַמְלֻכְסָן	linea obliqua
הַגֻּמָּץ שֶׁל הַשְּׁרִיר הַדּוּ־בִטְנִי	fossa musculi biventeris
קַו הַטּוֹחֲנוֹת וְעֶצֶם־הַלָּשׁוֹן	linea mylohyoidea
מַעֲנִית הַטּוֹחֲנוֹת וְעֶצֶם־הַלָּשׁוֹן	sulcus mylohyoideus
גַּבְנֻנֵּי־הַמַּכְתְּשִׁים	juga alveolaria
עֲנַף הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	ramus mandibulae
הַזָּוִית שֶׁל הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	angulus mandibulae
גַּבְשֻׁשׁוֹת־הַמַּלְעֵס	tuberositates massetericae
גַּבְשֻׁשֶׁת־הַכַּנְפָּה	tuberositas pterygoidea
חֶרֶק הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	incisura mandibulae
הַזִּיז הַמִּפְרָקִי	processus articularis
רָאשִׁישׁ הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	capitulum mandibulae
צַוַּאר הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	collum mandibulae
גֻּמַּת שְׁרִיר־הַכַּנְפָּה שֶׁל הַזִּיז הַמִּפְרָקִי	fovea pterygoidea processus articularis
הַזִּיז הַשְּׁרִירִי	processsus muscularis
נֶקֶב הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה	foramen mandibulae

הַלְּשׁוֹנִית שֶׁל הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה — lingula mandibulae
הַתְּעָלָה שֶׁל הַלֶּסֶת הַתַּחְתּוֹנָה — canalis mandibulae
חֵלֶק-הַמַּכְתְּשִׁים — pars alveolaris
הַשּׁוּלַיִם הַמַּכְתְּשִׁיִּים — margo alveolaris
מַכְתְּשֵׁי-הַשִּׁנַּיִם — alveoli dentales
הַמְּחִיצוֹת (או הַחֲיָצִים) שֶׁבֵּין־הַמַּכְתְּשִׁים, —הַבֵּין־מַכְתְּשִׁיִּים — septa interalveolaria
הַמְּחִיצוֹת (או הַחֲיָצִים) שֶׁבְּתוֹךְ הַמַּכְתְּשִׁים, —הַתּוֹךְ־מַכְתְּשִׁיִּים — septa intraalveolaria
הַמְּשֻׁלָּשׁ שֶׁמֵּאֲחוֹרֵי הַטּוֹחֲנוֹת — trigonum retromolare

עֶצֶם-הַלָּשׁוֹן Os hyoides

גּוּף עֶצֶם־הַלָּשׁוֹן — corpus ossis hyoidis
הַקֶּרֶן הַקְּטַנָּה — cornu minus
הַקֶּרֶן הַגְּדוֹלָה — cornu majus

הַגֻּלְגֹּלֶת Cranium

קֳדֵרַת-הַמֹּחַ — calvaria
מֵסַב־הַגֻּלְגֹּלֶת — pericranium
הַלּוּחַ הַחִיצוֹן — lamina externa
סְפוֹג־הַבֵּינַיִם — diploë
תְּעָלוֹת סְפוֹג־הַבֵּינַיִם — canales diploici
הַלּוּחַ הַפְּנִימִי — lamina interna
הַפִּסְגָּה — vertex (vortex)
מֵצַח — frons
עֹרֶף — occiput
בְּסִיס-הַגֻּלְגֹּלֶת — basis cranii
הַפָּנִים הַפְּנִימִיִּים — facies interna
הַפָּנִים הַחִיצוֹנִיִּים — facies externa
גֻּמַּץ־הַגֻּלְגֹּלֶת הַמִּצְחִי — fossa cranii frontalis
גֻּמַּץ־הַגֻּלְגֹּלֶת הָאֶמְצָעִי — fossa cranii media
הַחֵלֶק הָאֻכָּפִי — pars sellaris
הַחֲלָקִים הַצִּדְעִיִּים — partes temporales
גֻּמַּץ־הַגֻּלְגֹּלֶת הָעָרְפִּי — fossa cranii occipitalis
גַּבְנֻנִּים מֹחִיִּים — juga cerebralia
מִטְבְּעֵי-הַפִּתּוּלִים — impressiones gyrorum
מַעֲנִיּוֹת-הָעוֹרְקִים — sulci arteriarum
מַעֲנִיּוֹת־הַוְּרִידִים — sulci venarum
הַגֻּמְמִיּוֹת הַגַּרְעִינִיּוֹת — foveolae granulares
עַצְמוֹת־הַשְּׁלָבִים — var. ossa suturarum
הַשֶּׁטַח הַצִּדְעִי — planum temporale
גֻּמַּץ־הַצֶּדַע — fossa temporalis
קֶשֶׁת־הָעֹל — arcus zygomaticus
הַגֻּמָּץ שֶׁמִּתַּחַת לַצֶּדַע, הַגֻּמָּץ הַתַּת־צִדְעִי — fossa infratemporalis
גֻּמַּץ הַכַּנְפָּה וְהַחֵךְ — fossa pterygopalatina
תְּעָלַת הַכַּנְפָּה וְהַחֵךְ — canalis pterygopalatinus
נֶקֶב הַכַּנְפָּה וְהַחֵךְ — foramen pterygopalatinum
מִפְתָּח דְּמוּי־אַגָּס, מִפְתָּח אַגָּסִי — apertura piriformis
חֲלַל-הָאַף — cavum nasi
מְחִיצַת־הָאַף הַגַּרְמִית, חַיִץ־הָאַף הַגַּרְמִי — septum nasi osseum
מְבוֹא-הָאַף הַצָּמִית — meatus nasi communis
מְבוֹא־הָאַף הָעִלִּי — meatus nasi superior
מְבוֹא-הָאַף הָאֶמְצָעִי — meatus nasi medius
מְבוֹא-הָאַף הַתַּחְתִּי — meatus nasi inferior
מְבוֹא לֹעַ-אַפִּי — meatus nasopharyngicus
מַשְׁפֵּךְ — choana
נִסְגַּת הַיָּתֵד וְהַכְּבָרָה — recessus sphenoethmoideus
נֶקֶב בֵּית-הַצַּוָּאר — foramen jugulare
(=הַשֶּׁסַע [או הַנֶּקֶב הַשָּׁסוּעַ] הָאֲחוֹרִי) — (=for. lacerum posterium)
חֶרֶץ הַיָּתֵד וְהַסֶּלַע — fissura sphenopetrosa
חֶרֶץ הַסֶּלַע וְהָעֹרֶף — fissura petrooccipitalis
חֶרֶץ הַיָּתֵד וְהָעֹרֶף — fissura sphenooccipitalis

הַשֶּׂסַע (או הַנֶּקֶב הַשָּׁסוּעַ) הָאֲחוֹרִי	foramen lacerum
הַחַסְחוּס הַלִּיפִי הַבְּסִיסִי	fibrocartilago basialis
הַחֵךְ הַגַּרְמִי	palatum osseum
(בְּלִיטַת־הַחֵךְ)	(torus palatinus)
אֲרֻבַּת־הָעַיִן, הָאֲרֻבָּה	orbita
הַכְּנִיסָה לַאֲרֻבַּת־הָעַיִן, כְּנִיסַת־הָאֲרֻבָּה	aditus ad orbitam
שׁוּלֵי־הַכְּנִיסָה	margo aditus
הַחֵלֶק הַמִּצְחִי	pars frontalis
הַחֵלֶק הָעַלִּי	pars zygomatica
חֵלֶק הַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	pars maxillaris
הַדֹּפֶן הָעֶלְיוֹן (, —הָעִלִּי)	paries superior
הַדֹּפֶן הַתַּחְתּוֹן (, —הַתַּחְתִּי)	paries inferior
הַדֹּפֶן הַצִּדְעִי	paries temporalis
הַדֹּפֶן הָאַפִּי	paries nasalis
חֶרֶץ־הָאֲרֻבָּה הַמֹּחִי	fissura orbitalis cerebralis
הַחֶרֶץ הָאֲרֻבָּתִי שֶׁל הַיָּתֵד וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	fissura orbitalis sphenomaxillaris
גֻּמַּץ שַׂק־הַדְּמָעוֹת	fossa sacci lacrimalis
תְּעָלַת הָאַף וְהַדְּמָעוֹת	canalis nasolacrimalis
שִׁלְבֵי[1]־הַגֻּלְגֹּלֶת	suturae cranii
שֶׁלֶב־הַכֶּתֶר, הַשֶּׁלֶב הַכְּלִילִי	sutura coronalis
שֶׁלֶב־הַחֵץ	sutura sagittalis
שֶׁלֶב־הַלַּמְדָא	sutura lambdoidea

שֶׁלֶב הָעֹרֶף וְהַזִּיז הַפִּטְמָתִי	sutura occipito-mastoidea
שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהַמֵּצַח	sutura sphenofrontalis
שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהָאֲרֻבָּה	sutura sphenoorbitalis
שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהַכְּבָרָה	sutura sphenoethmoidea
שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהַקַּשְׂקֶשֶׂת	sutura spheno-squamalis
שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהַקָּדְקֹד	sutura sphenoparietalis
שֶׁלֶב הַקָּדְקֹד וְהַצֶּדַע	sutura parieto-temporalis
(שֶׁלֶב־הַמֵּצַח)	(sutura frontalis)
שֶׁלֶב־הַקָּדְקֹד וְהַזִּיז הַפִּטְמָתִי	sutura parieto-mastoidea
(שֶׁלֶב הַזִּיז הַפִּטְמָתִי וְהַקַּשְׂקֶשֶׂת)	(sutura mastoideo-squamalis)
שֶׁלֶב הָאַף וְהַמֵּצַח	sutura nasofrontalis
שֶׁלֶב הַמֵּצַח וְהַכְּבָרָה	sutura fronto-ethmoidea
שֶׁלֶב הַמֵּצַח וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	sutura fronto-maxillaris
שֶׁלֶב הַמֵּצַח וְעֶצֶם הַדְּמָעוֹת	sutura fronto-lacrimalis
שֶׁלֶב הָעַל וְהַמֵּצַח	sutura zygomatico-frontalis
שֶׁלֶב הָעַל וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	sutura zygomatico-maxillaris
שֶׁלֶב הַכְּבָרָה וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	sutura ethmoideo-maxillaris
שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהָעַל	sutura sphenozygomatica

1. הוועדה ראתה לשנות מן החלטתה הקודמת (פורסמה ב„לשוננו" כרך י"א עמ' 72) לקבוע תֶּפֶר ל-*sutura* בכל המקרים. היא קיבלה את דעתו של טשרניחובסקי ז"ל (במאזנים שנת תש"ב עמ' 320) ומבחינה בין שלב במובן האנטומי (מונח בספרות הרפואית של ימי הביניים) ובין תפר במובן הניתוחי (=הכירורגי). הניקוד שָׁלָב, שהובא במלונו של מזיא בעריכת טשרניחובסקי, אינו מתקבל על דעת הוועדה, שכן מלה זו מציינת עצם מוחשי ידוע. הואיל ואין מסורת לניקוד המלה כמונח רפואי, החליטה הוועדה לנקדה ע"מ תֶּפֶר, והכתיב של הריבוי *scelavim* אצל ויזליוס (ר' תצלום ב„לשוננו" כרך י' בין עמ' 144—145) אין בו סתירה לכך.

(שֶׁלֶב הַיָּתֵד וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה)	(sutura spheno-maxillaris)
שֶׁלֶב הָעֹל וְהַצֶּדַע	sutura zygomatico-temporalis
הַשֶּׁלֶב שֶׁבֵּין עַצְמוֹת־הָאַף	sutura internasalis
שֶׁלֶב הָאַף וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	sutura nasomaxillaris
שֶׁלֶב עֶצֶם־הַדְּמָעוֹת וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	sutura lacrimo-maxillaris
שֶׁלֶב עֶצֶם־הַדְּמָעוֹת וְהַקּוֹנְכִית	sutura lacrimo-conchalis
הַשֶּׁלֶב שֶׁבֵּין הַלְּסָתוֹת	sutura intermaxillaris
שֶׁלֶב הַחֵךְ וְהַלֶּסֶת הָעֶלְיוֹנָה	sutura palato-maxillaris
שֶׁלֶב הַחֵךְ וְהַכְּבָרָה	sutura palatoethmoidea
שֶׁלֶב־הַחֵךְ שֶׁל הַתָּוֶךְ	sutura palatina mediana
שֶׁלֶב־הַחֵךְ הָרָחְבִּי	sutura palatina transversa
(שֶׁלֶב־הַחוֹתְכוֹת)	(sutura incisiva)

הַחִבּוּרִים הַחַסְחוּסִיִּים שֶׁל הַגֻּלְגֹּלֶת
Synchondroses cranii

הַחִבּוּר הַחַסְחוּסִי שֶׁל הַיָּתֵד וְהָעֹרֶף	synchondrosis sphenooccipitalis
הַחִבּוּר הַחַסְחוּסִי שֶׁל הַיָּתֵד וְהַסֶּלַע	synchondrosis sphenopetrosa
הַחִבּוּר הַחַסְחוּסִי שֶׁל הַסֶּלַע וְהָעֹרֶף	synchondrosis petrooccipitalis
הַחִבּוּר הַחַסְחוּסִי הַקַּשְׂקַשְׂתִּי־הַצִּדִּי שֶׁל עֶצֶם־הָעֹרֶף	*synchondrosis squamolateralis ossis occipitalis*
הַחִבּוּר הַחַסְחוּסִי הַבְּסִיסִי־הַצִּדִּי שֶׁל עֶצֶם־הָעֹרֶף	*synchondrosis basilateralis ossis occipitalis*
הַחִבּוּר הַחַסְחוּסִי שֶׁבֵּין חֶלְקֵי (עֶצֶם־)הַיָּתֵד	*synchondrosis intersphenoidea*

מַרְפְּסֵי־הַגֻּלְגֹּלֶת Fonticuli cranii

הַמַּרְפֵּס הַגָּדוֹל	*fonticulus major*
הַמַּרְפֵּס הַקָּטָן	*fonticulus minor*
הַמַּרְפֵּס שֶׁל הַזִּיז הַפִּטְמָתִי	*fonticulus mastoideus*
מַרְפֵּס עֶצֶם־הַיָּתֵד	*fonticulus sphenoideus*

עַצְמוֹת גַּף־הֶחָזֶה
Ossa extremitatis thoracicae

עַצְמוֹת חֲגוֹרַת הַגַּפַּיִם הֶחָזִיִּים
Ossa cinguli extremitatum thoracicarum

עֶצֶם־הַשֶּׁכֶם Scapula

הַפָּנִים הַצַּלְעִיִּים	facies costalis
קַוֵּי־הַשְּׁרִירִים	lineae musculares
הַפָּנִים הַגַּבִּיִּים	facies dorsalis
קוֹץ עֶצֶם־הַשֶּׁכֶם	spina scapulae
הַגֻּמָּץ שֶׁמֵּעַל־לַקּוֹץ, הַגֻּמָּץ הָעַל־קוֹצִי	fossa supra spinam
הַגֻּמָּץ שֶׁמִּתַּחַת לַקּוֹץ, הַגֻּמָּץ הַתַּת־קוֹצִי	fossa infra spinam
שִׂיא־הַכָּתֵף	acromion
הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים שֶׁל שִׂיא־הַכָּתֵף	facies articularis acromii
הַשּׁוּלַיִם הַחֻלְיָתִיִּים	margo vertebralis
הַשּׁוּלַיִם הַשֶּׁחְיִיִּים	margo axillaris
הַשּׁוּלַיִם הַגֻּלְגָּלְתִּיִּים	margo cranialis
הַזָּוִית הַזְּנָבִית	angulus caudalis
הַזָּוִית הַמִּפְרָקִית	angulus articularis
הַזָּוִית הַגֻּלְגָּלְתִּית	angulus cranialis
הַגֻּמָּץ הַמִּפְרָקִי	fossa articularis
צַוַּאר עֶצֶם־הַשֶּׁכֶם	collum scapulae
הַגַּבְשֻׁשֶׁת שֶׁמִּתַּחַת לַמִּפְרָק, —הַתַּת־מִפְרָקִית	tuberositas infra-articularis
הַגַּבְשֻׁשֶׁת שֶׁמִּמַּעַל לַמִּפְרָק, —הָעַל־מִפְרָקִית	tuberositas supra-articularis
חֶרֶק עֶצֶם־הַשֶּׁכֶם	ncisura scapulae

processus coracoides	זִיז־הַחַרְטֹם

Clavicula עֶצֶם־הַבְּרִיחַ

extremitas sternalis	הַקָּצֶה לְצַד עֶצֶם־הֶחָזֶה
facies articularis sternalis	הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים לְצַד הֶחָזֶה
tuberositas costalis	הַגַּבְשֶׁשֶׁת הַצַּלְעִית
extremitas acromialis	הַקָּצֶה לְצַד שִׁיא־הַכָּתֵף
facies articularis acromialis	הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים לְצַד שִׁיא־הַכָּתֵף
tuberositas coracoidea	הַגַּבְשֶׁשֶׁת הַחַרְטֻמִּית

עַצְמוֹת הַגַּף הֶחָזִי הַחָפְשִׁי

Ossa extremitatis thoracicae liberae

Os brachii=humerus עֶצֶם־הַזְּרוֹעַ

caput humeri	רֹאשׁ (עֶצֶם־)הַזְּרוֹעַ
collum anatomicum	הַצַּוָּאר הָאֲנָטוֹמִי
collum chirurgicum	הַצַּוָּאר הַנִּתּוּחִי (או הַכִּירֻרְגִּי)
tuberculum majus	הַגַּבְשׁוּשִׁית הַגְּדוֹלָה
tuberculum minus	הַגַּבְשׁוּשִׁית הַקְּטַנָּה
sulcus intertubercularis	הַמַּעֲנִית שֶׁבֵּין הַגַּבְשׁוּשִׁיּוֹת
crista tuberculi majoris	רֶכֶס הַגַּבְשׁוּשִׁית הַגְּדוֹלָה
c. t. minoris	רֶכֶס הַגַּבְשׁוּשִׁית הַקְּטַנָּה
corpus humeri	גּוּף (עֶצֶם־)הַזְּרוֹעַ
margo ulnaris	הַשּׁוּלַיִם הַגַּמְדִּיִּים
margo radialis	הַשּׁוּלַיִם הַחֲשׁוּרִיִּים
tuberositas deltoidea	גַּבְשֶׁשֶׁת הַדֶּלְתָּא
sulcus nervi radialis	מַעֲנִית עֲצַב־הַחֲשׁוֹר
sulcus nervi ulnaris	מַעֲנִית עֲצַב־הַגֹּמֶד
condylus humeri	עֱלִי (עֶצֶם־)הַזְּרוֹעַ
capitulum humeri	רֹאשִׁישׁ (עֶצֶם־)הַזְּרוֹעַ
trochlea humeri	סְלִיל (עֶצֶם־)הַזְּרוֹעַ
epicondylus ulnaris	גַּבְלִית־הַגֹּמֶד
epicondylus radialis	גַּבְלִית עֶצֶם־הַחֲשׁוֹר
fossa olecrani	גֻּמַּץ פִּקַּת־הַמַּרְפֵּק
fossa coronoidea	הַגֻּמָּץ שֶׁל הַזִּיז הַוָּוִי
fossa radialis	גֻּמַּץ (עֶצֶם־)הַחֲשׁוֹר
var. processus supracondylicus	הַזִּיז שֶׁמִּמַּעַל לָעֱלִי

Ossa antebrachii עַצְמוֹת־הָאַמָּה

Radius (עֶצֶם־)הַחֲשׁוֹר

corpus radii	גּוּף־הַחֲשׁוֹר
capitulum radii	רֹאשִׁישׁ־הַחֲשׁוֹר
fovea capituli radii	גֻּמַּת רֹאשִׁישׁ־הַחֲשׁוֹר
collum radii	צַוַּאר־הַחֲשׁוֹר
circumferentia articularis	הַהֶקֵּף הַמִּפְרָקִי
tuberculum radii	גַּבְשׁוּשִׁית־הַחֲשׁוֹר
crista interossea	רֶכֶס שֶׁבֵּין הָעֲצָמוֹת, רֶכֶס בֵּין־הָעַצְמוֹתַיִם
facies dorsalis	הַפָּנִים הַגַּבִּיִּים
facies volaris	הַפָּנִים הַכַּפִּיִּים
facies radialis	הַפָּנִים הַחֲשׁוּרִיִּים
tuberositas pronatoria	גַּבְשֶׁשֶׁת (הַשָּׁרִיר־)הַכַּפָּן
margo dorsalis	הַשּׁוּלַיִם הַגַּבִּיִּים
margo volaris	הַשּׁוּלַיִם הַכַּפִּיִּים
processus styloides	זִיז־הַחֶרֶט
incisura ulnaris	הַחֶרֶק הַגָּמְדִּי
facies articularis carpica	הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים לְצַד שֹׁרֶשׁ־הַיָּד

Ulna הַגֹּמֶד

corpus ulnae	גּוּף־הַגֹּמֶד
olecranon	פִּקַּת־הַמַּרְפֵּק
processus coronoides	הַזִּיז הַוָּוִי
tuberositas ulnae	גַּבְשֶׁשֶׁת־הַגֹּמֶד
incisura semilunaris	הַחֶרֶק הַסַּהֲרוֹנִי
incisura radialis	הַחֶרֶק הַחֲשׁוּרִי
crista interossea	הָרֶכֶס שֶׁבֵּין הָעֲצָמוֹת, רֶכֶס־בֵּין־הָעַצְמוֹתַיִם

הפנים הכפיים	facies volaris
הפנים הגביים	facies dorsalis
הפנים הגמדיים	facies ulnaris
השולים הגביים	margo dorsalis
השולים הכפיים	margo volaris
רכס (השריר־) הגבן	crista supinatoria
ראשיש־הגמד	capitulum ulnae
זיז־החרט	processus styloides

עצמות שרש־היד Ossa carpi

עצמות שרש־היד המקרבות
Ossa carpi proximalia

עצם־הסירה	**os naviculare**
גבשושית עצם־הסירה	tuberculum ossis navicularis
העצם המרכזית	var. os centrale
עצם־הסהר	**os lunatum**
עצם־הטריז	**os triquetrum** (=os cuneiforme)
עצם דמוית־עדשה	**os pisiforme**

עצמות שרש־היד המרחקות
Ossa carpi distalia

העצם מרבת־הזויות הגדולה	**os multangulum majus**
הגבשושית של העצם מרבת־הזויות הגדולה	tuberculum ossis multanguli majoris
העצם מרבת־הזויות הקטנה	**os multangulum minus**
(עצם־)הפקן	**os capitatum**
ראש (עצם־)הפקן	caput ossis capitati
עצם־האנקל	**os hamatum**
אנקל עצם־האנקל	hamulus ossis hamati
עצמות הלואי של שרש־היד	ossa accessoria carpi

עצמות מתוך־היד	Ossa metacarpi
עצם מתוך־היד(א־ה)	os metacarpi I–V
הבסיס	basis
הגוף	corpus
הראשיש	capitulum
זיז־החרט של עצם מתוך־היד השלישית	processus styloides ossis metacarpi III

עצמות אצבעות־היד
Ossa digitorum manūs

הגליל המקרב	phalanx proximalis
הגליל האמצעי	phalanx media
הגליל המרחק	phalanx distalis
בסיס־הגליל	basis phalangis
הפנים המפרקיים	facies articularis
גוף־הגליל	corpus phalangis
סליל־הגליל	trochlea phalangis
גבששת־הצפרנים	tuberositas unguicularis
העצמות השמשמיות	ossa sesamoidea

עצמות הגף האגני
Ossa extremitatis pelvinae

עצמות־החגורה של הגפים האגניים
Ossa cinguli extremitatum pelvinarum

Os coxae עצם־החלצים

הנקב הסתום	foramen obturatum
הקרום הסותם	membrana obturatoria
מרחשת	acetabulum
גומץ־המרחשת	fossa acetabuli
חרק־המרחשת	incisura acetabuli
הפנים הסהרוניים	facies lunata

Os ilium עצם־הכסל

גוף עצם־הכסל	corpus ossis ilium
כנף עצם־הכסל	ala ossis ilium

הַקַּו הַקַּשְׁתִּי, הַקַּו הַקֶּשֶׁת	linea arcuata
רֶכֶס (עֶצֶם־)הַכֶּסֶל	crista ilica
הַשָּׂפָה הַחִיצוֹנָה	labium externum
קַו־הַבֵּינַיִם	linea intermedia
הַשָּׂפָה הַפְּנִימִית	labium internum
קוֹץ (עֶצֶם־)הַכֶּסֶל הַגְּחוֹנִי	spina ilica ventralis
גַּבְשׁוּשִׁית (עֶצֶם־)הַכֶּסֶל	tuberculum ilicum
קוֹץ (עֶצֶם־)הַכֶּסֶל הַגַּבִּי־הַגֻּלְגָּלְתִּי	spina ilica dorsalis cranialis
קוֹץ (עֶצֶם־)הַכֶּסֶל הַגַּבִּי־הַזְּנָבִי	spina ilica dorsalis caudalis
קַו־הָעַכּוּז הַגֻּלְגָּלְתִּי	linea glutaea cranialis
קַו־הָעַכּוּז הַגַּבִּי	linea glutaea dorsalis
קַו־הָעַכּוּז שֶׁמֵּעַל לַמַּרְחֶשֶׁת	linea glutaea supraacetabularis
הַפָּנִים דְּמוּיֵי־הָאֹזֶן	facies auricularis
הַמַּעֲנִית שֶׁעַל יַד הַפָּנִים דְּמוּיֵי־הָאֹזֶן	sulcus juxta-auricularis
גַּבְשֻׁשֶׁת־הַכֶּסֶל	tuberositas ilica
גֻּמַּץ (עֶצֶם־)הַכֶּסֶל	fossa ilica

עֶצֶם־הַשֵּׁת Os ischii

גּוּף (עֶצֶם־)הַשֵּׁת	corpus ossis ischii
עֲנַף (עֶצֶם־)הַשֵּׁת	ramus ossis ischii
הַחֵלֶק הַמַּרְחַשְׁתִּי	pars acetabularis
הַחֵלֶק הַחֵיקִי	pars pubica
גַּבְשׁוּשׁ (עֶצֶם־)הַשֵּׁת	tuber ossis ischii
קוֹץ (עֶצֶם־)הַשֵּׁת	spina ossis ischii
חֶרֶק־הַשֵּׁת הַגָּדוֹל	incisura ischiadica major
חֶרֶק־הַשֵּׁת הַקָּטָן	incisura ischiadica minor

עֶצֶם־הַחֵיק Os pubis

גּוּף עֶצֶם־הַחֵיק	corpus ossis pubis
עֲנַף עֶצֶם־הַחֵיק	ramus ossis pubis
הַחֵלֶק הַמַּרְחַשְׁתִּי	pars acetabularis
חֵלֶק־הַמַּאֲחָה	pars symphysica
מַסְרֵק עֶצֶם־הַחֵיק	pecten ossis pubis
בְּלִיטַת הַכֶּסֶל וְהַמַּסְרֵק	eminentia iliopectinea
גַּבְשׁוּשִׁית עֶצֶם־הַחֵיק	tuberculum pubicum
רֶכֶס אֵיבַר־הַזָּכָר	crista phallica
הָרֶכֶס הַסּוֹתֵם	crista obturatoria
הַמַּעֲנִית הַסּוֹתֶמֶת	sulcus obturatorius
הַגַּבְשׁוּשִׁית הַסּוֹתֶמֶת שֶׁל עֶצֶם־הַחֵיק	tuberculum obturatorium pubicum
הַגַּבְשׁוּשִׁית הַסּוֹתֶמֶת שֶׁל עֶצֶם־הַשֵּׁת	tuberculum obturatorium ischiadicum
פְּנֵי־הַמַּאֲחָה	facies symphyseos

עַצְמוֹת הַגַּף הָאַגָּנִי הַחָפְשִׁי
Ossa extemitatis pelvinae liberae

עֶצֶם־הַיָּרֵךְ Os femoris = femur

רֹאשׁ־הַיָּרֵךְ	caput femoris
גֻּמַּת רֹאשׁ־הַיָּרֵךְ	fovea capitis femoris
צַוַּאר־הַיָּרֵךְ	collum femoris
גּוּף־הַיָּרֵךְ	corpus femoris
תֵּל־הַיָּרֵךְ הַגָּדוֹל	trochanter major
גֻּמַּץ תֵּל־הַיָּרֵךְ	fossa trochanterica
תֵּל־הַיָּרֵךְ הַקָּטָן	trochanter minor
הַקַּו שֶׁבֵּין תִּלֵּי־הַיָּרֵךְ	linea intertrochanterica
הָרֶכֶס שֶׁבֵּין תִּלֵּי־הַיָּרֵךְ	crista intertrochanterica
רֶכֶס־הַיָּרֵךְ	crista femoris
הַשָּׂפָה הַצִּדִּית	labium laterale
הַשָּׂפָה הַתִּיכוֹנָה	labium mediale
קַו־הַמַּסְרֵק	linea pectinea

גַּבְשֶׁשֶׁת שְׁרִיר־הָעַכּוּז — tuberositas glutaea
תֵּל־הַיָּרֵךְ הַשְּׁלִישִׁי — var. trochanter tertius
הַגֻּמָּץ שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — fossa intercondylica
הַקַּו שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — linea intercondylica
שֶׁטַח בֵּית־הַבֶּרֶךְ — planum popliteum
הָעֱלִי לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — condylus tibialis
הָעֱלִי לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן — condylus fibularis
הַפָּנִים הַפִּקְּתִיִּים — facies patellaris
הַגַּבְלִית לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — epicondylus tibialis
הַגַּבְלִית לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן — epicondylus fibularis
הַמַּעֲנִית שֶׁל שְׁרִיר (בֵּית־)הַבֶּרֶךְ — sulcus popliteus
חֶרֶק־הַפְּשִׁיטָה שֶׁל בֵּית־הַבֶּרֶךְ — incisura poplitea extensoria
חֶרֶק־הַכְּפִיפָה שֶׁל בֵּית־הַבֶּרֶךְ — incisura poplitea flexoria

עַצְמוֹת־הַשּׁוֹק Ossa cruris

הַקָּנֶה הַגָּדוֹל Tibia

הַגּוּף שֶׁל הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — corpus tibiae
הָעֱלִי שֶׁל הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — condylus tibialis
הָעֱלִי שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — condylus fibularis
הַפָּנִים הַמִּפְרַקִּיִּים הַמְּקֹרָבִים — facies articulares proximales
הַגֻּמָּץ הַקִּדְמִי שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — fossa intercondylica anterior
הַגֻּמָּץ הָאֲחוֹרִי שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — fossa intercondylica posterior
הַבְּלִיטָה שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — eminentia intercondylica
הַגַּבְשׁוּשִׁית הַתִּיכוֹנָה שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — tuberculum intercondylicum mediale
הַגַּבְשׁוּשִׁית הַצְּדִית שֶׁבֵּין הָעֲלָיִים — tuberculum intercondylicum laterale
גַּבְשֶׁשֶׁת הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — tuberositas tibiae
פְּנֵי הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — facies tibialis
הַפָּנִים הָאֲחוֹרִיִּים — facies posterior
הַפָּנִים לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן — facies fibularis
שׁוּלֵי הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — margo tibialis
הָרֶכֶס הַקִּדְמִי — crista anterior
רֶכֶס שֶׁבֵּין הָעֲצָמוֹת, רֶכֶס בֵּין־הָעַצְמוֹתַיִם — crista interossea
הַקַּו שֶׁל שְׁרִיר (בֵּית־)הַבֶּרֶךְ — linea poplitea
הַקַּרְסֹל שֶׁל הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — malleolus tibiae
הַחֶרֶק לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן — incisura fibularis
מַעֲנִית־הַקַּרְסֹל שֶׁל הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — sulcus malleoli tibiae
הַפָּנִים הַמִּפְרַקִּיִּים הַמְרֻחָקִים — facies articularis distalis
הַפָּנִים הַמִּפְרַקִּיִּים שֶׁל הַקַּרְסֹל — facies articularis malleoli

הַקָּנֶה הַקָּטָן Fibula

הַגּוּף שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — corpus fibulae
הָרֶכֶס שֶׁבֵּין הָעֲצָמוֹת, רֶכֶס בֵּין־הָעַצְמוֹתַיִם — crista interossea
הָרֶכֶס הַקִּדְמִי — crista anterior
הָרֶכֶס שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — crista fibularis
הָרֶכֶס לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — crista tibialis
פְּנֵי הַקָּנֶה הַקָּטָן — facies fibularis
הַפָּנִים לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — facies tibialis
הַפָּנִים הָאֲחוֹרִיִּים — facies posterior
הָרֹאשִׁישׁ שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — capitulum fibulae
הַפָּנִים הַמִּפְרַקִּיִּים שֶׁל הָרֹאשִׁישׁ — facies articularis capituli
חֹד־הָרֹאשִׁישׁ שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — apex capituli fibulae
הַקַּרְסֹל שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — malleolus fibulae

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים שֶׁל הַקַּרְסֹל — facies articularis malleoli

מַעֲנִית־הַקַּרְסֹל שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — sulcus malleoli fibulae

גֻּמַּץ־הַקַּרְסֹל שֶׁל הַקָּנֶה הַקָּטָן — fossa malleoli fibulae

פִּקָּה Patella

בְּסִיס־הַפִּקָּה — basis patellae

חֹד־הַפִּקָּה — apex patellae

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים — facies articularis

עַצְמוֹת שֹׁרֶשׁ־הָרֶגֶל
Ossa tarsi

עַצְמוֹת שֹׁרֶשׁ־הָרֶגֶל הַמְקֹרָבוֹת
Ossa tarsi proximalia

עַרְקוֹם Talus

רֹאשׁ־הָעַרְקוֹם — caput tali

גּוּף־הָעַרְקוֹם — corpus tali

צַוַּאר־הָעַרְקוֹם — collum tali

סְלִיל־הָעַרְקוֹם — trochlea tali

הַפָּנִים הַמְקֹרָבִים — facies proximalis

הַפָּנִים הַקַּרְסֻלִּיִּים לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — facies malleolaris tibialis

הַפָּנִים הַקַּרְסֻלִּיִּים לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן — facies malleolaris fibularis

מַעֲנִית־הָעַרְקוֹם — sulcus tali

זִיז־הָעַרְקוֹם הַצִּדִּי — processus lateralis tali

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הָאֲחוֹרִיִּים לְצַד עֶצֶם־הֶעָקֵב — facies articularis calcanearis posterior

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הָאֶמְצָעִיִּים לְצַד עֶצֶם־הֶעָקֵב — facies articularis calcanearis media

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הַקִּדְמִיִּים לְצַד עֶצֶם־הֶעָקֵב — facies articularis calc. anterior

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הַקִּדְמִיִּים הַמְחֻצִּים לְצַד עֶצֶם־הֶעָקֵב — var. f. a. c. a. bipartita

מַעֲנִית־הַגִּיד שֶׁל (הַשְּׁרִיר) הַכּוֹפֵף הָאָרֹךְ שֶׁל בֹּהֶן־הָרֶגֶל — sulcus tendinis musculi flexoris hallucis longi

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים לְצַד־הַסִּירָה, פְּנֵי־הַסִּירָה הַמִּפְרָקִיִּים — facies articularis navicularis

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים לִרְצוּעַת הֶעָקֵב וְהַסִּירָה — f. a. pro lig. calcaneo-navicularis

זִיז־הָעַרְקוֹם הָאֲחוֹרִי — processus posterior tali

גַּבְשׁוּשִׁית לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן — tuberculum fibulare

גַּבְשׁוּשִׁית לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל — tuberculum tibiale

עֶצֶם־הֶעָקֵב Calcaneus

גּוּף (עֶצֶם־)הֶעָקֵב — corpus calcanei

גַּבְשׁוּשׁ (עֶצֶם־) הֶעָקֵב — tuber calcanei

גַּבְשׁוּשִׁית לְצַד הַקָּנֶה הַקָּטָן שֶׁל גַּבְשׁוּשׁ־הֶעָקֵב — tuberculum fibulare tuberis c.

גַּבְשׁוּשִׁית לְצַד הַקָּנֶה הַגָּדוֹל שֶׁל גַּבְשׁוּשׁ־הֶעָקֵב — t. tibiale tuberis calcanei

מִשְׁעַן־הָעַרְקוֹם — sustentaculum tali

מַעֲנִית הַגִּיד שֶׁל (הַשְּׁרִיר) הַכּוֹפֵף הָאָרֹךְ שֶׁל בֹּהֶן־הָרֶגֶל — sulcus tendinis musculi flexoris hallucis longi

מַעֲנִית (עֶצֶם־)הֶעָקֵב — sulcus calcanei

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הָאֲחוֹרִיִּים לְצַד הָעַרְקוֹם — facies articularis talaris posterior

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הָאֶמְצָעִיִּים לְצַד הָעַרְקוֹם — facies articularis talaris media

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הַקִּדְמִיִּים לְצַד הָעַרְקוֹם — facies articularis talaris anterior

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים הַקִּדְמִיִּים הַמְחֻצִּים לְצַד הָעַרְקוֹם — var. f. a. t. anterior bipartita

מַעֲנִית הַגִּיד שֶׁל הַשְּׁרִיר הַפִּבּוּלָרִי הָאָרֹךְ — sulcus tendinis musc. fibularis longi

זִיז הַסְּלִיל — var. processus trochlearis

הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים לְצַד הַקֻּבִּיָּה	facies articularis cuboidea

עֶצֶם־הַסִּירָה שֶׁל הָרֶגֶל
Os naviculare pedis

גַּבְשֹׁשֶׁת עֶצֶם־הַסִּירָה
Tuberositas ossis navicularis

עַצְמוֹת שֹׁרֶשׁ־הָרֶגֶל הַמְּרֻחָקוֹת
Ossa tarsi distalia

עֶצֶם־הַטְּרִיז הָרִאשׁוֹנָה	**os cuneiforme I**
עֶצֶם־הַטְּרִיז הַשְּׁנִיָּה	**os cuneiforme II**
עֶצֶם־הַטְּרִיז הַשְּׁלִישִׁית	**os cuneiforme III**
עֶצֶם־הַקֻּבִּיָּה	Os cuboides
מַעֲנִית הַגִּיד שֶׁל הַשְּׁרִיר הַפִּבּוּלָרִי הָאָרֹךְ	sulcus tendinis musculi fibularis longi
גַּבְשֹׁשֶׁת עֶצֶם־הַקֻּבִּיָּה	tuberositas ossis cuboidis
עַצְמוֹת־הַלְּוַאי שֶׁל שֹׁרֶשׁ־הָרֶגֶל	var. ossa tarsi accessoria

עַצְמוֹת מְתוֹךְ־הָרֶגֶל
Ossa metatarsi

עֶצֶם מְתוֹךְ־הָרֶגֶל (א—ה)	os metatarseum I-V
הַבָּסִיס	basis
הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים	facies articulares
הַגּוּף	corpus
הָרֹאשִׁישׁ	capitulum
הַגַּבְשֹׁשֶׁת שֶׁל הָעֶצֶם הָרִאשׁוֹנָה שֶׁל מְתוֹךְ־הָרֶגֶל	tuberositas ossis metatarsi I
הַגַּבְשֹׁשֶׁת שֶׁל הָעֶצֶם הַחֲמִישִׁית שֶׁל מְתוֹךְ־הָרֶגֶל	tuberositas ossis metatarsi V

עַצְמוֹת אֶצְבְּעוֹת־הָרֶגֶל
Ossa digitorum pedis

הַגְּלִיל הַמְּקֹרָב	phalanx proximalis
הַגְּלִיל הָאֶמְצָעִי	phalanx media
הַגְּלִיל הַמְּרֻחָק	phalanx distalis
גַּבְשֹׁשֶׁת־הַצִּפָּרְנַיִם	tuberositas unguicularis
בְּסִיס־הַגְּלִיל	basis phalangis
הַפָּנִים הַמִּפְרָקִיִּים	facies articularis
גּוּף־הַגְּלִיל	corpus phalangis
סְלִיל־הַגְּלִיל	trochlea phalangis
הָעֲצָמוֹת הַשֻּׁמְשְׁמִיּוֹת	ossa sesamoidea